



**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

№ _____

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

8

YANVAR-AVQUST

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 8
17 sentyabr 2018-ci il**

2018-ci İLİN YANVAR-AVQUST AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 50521,9 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,7 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 0,9 faiz, neft sektorunda isə 0,4 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 46,3 faizi sənayedə, 9,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,3 faizi tikinti, 5,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,6 faizi informasiya və rabitə, 14,0 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,9 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 5153,1 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında 31,6 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,9 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 10,8 faiz, neft sektorunda isə 0,6 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 73,0 faizi mədənçıxarma sektorunda, 22,3 faizi emal sektorunda, 4,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda neft hasilatı 0,9 faiz, əmtəəlik qaz hasilatı isə 0,5 faiz artmışdır.

Emal sektorunda avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 32,0 dəfə, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 3,0 dəfə, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 2,8 dəfə, tütün məmulatlarının istehsalı 2,6 dəfə, mebel istehsalı 2,1 dəfə, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 63,0 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 54,0 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 31,7 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 20,2 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 18,2 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 13,4 faiz, içkilərin istehsalı 9,3 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 5,7 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 1,0 faiz, geyim istehsalı 0,5 faiz artmış, qida məhsullarının istehsalı 1,0 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri, kompüter, elektron və optik məhsulların, rezin və plastik kütlə məmulatlarının hər birinin istehsalı 9,6 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 16,0 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 61,7 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 4,7 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 1,4 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 sentyabr 2018-ci il vəziyyətinə 396,0 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Hazırda **kənd təsərrüfatı** bitkilərinin yığımı davam edir. Sentyabr ayının 1-nə kimi dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) 1051,4 min hektar əkin sahəsinin 1041,1 min hektarı biçilmiş və həmin sahələrdən 3036,3 min ton və ya orta hesabla hər hektardan 29,2 sentner məhsul əldə edilmişdir. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 12,8 min hektar dən üçün qarğıdalı sahəsindən 81,4 min ton məhsul götürülmüşdür.

Məhsul yığımı başlandıqdan sentyabr ayının 1-dək sahələrdən 1153,3 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə

nisbətən 9,0 faiz çox tərəvəz, 642,8 min ton (9,1 faiz az) kartof, 372,2 min ton (7,1 faiz az) bostan məhsulları, 362,2 min ton (0,8 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 37,8 min ton (0,3 faiz çox) üzüm, 695,1 ton (37,2 faiz çox) yaşıl çay yarpağı, 90,3 min ton (46,1 faiz çox) şəkər çuğunduru, 21,1 min ton (24,2 faiz az) günəbaxan, 157,0 ton (66,3 faiz az) pambıq və 3,0 min ton (1,3 faiz çox) tütün yığılmışdır.

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-avqust aylarında diri çəkiddə ət istehsalı 3,3 faiz artaraq 322,9 min ton, süd istehsalı 1,2 faiz artaraq 1365,3 min ton, yumurta istehsalı 0,7 faiz artaraq 1162,4 milyon ədəd, yun istehsalı isə 1,3 faiz azalaraq 15,2 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 514 ton barama istehsal olunmuşdur ki, bu da son 20 ilin ən yüksək göstəricisidir.

2017-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 4,2 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsullarının istehsalı 5,8 faiz, heyvandarlıq məhsullarının istehsalı isə 2,6 faiz artmışdır.

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında **əsas kapitala** 8953,6 milyon manat məbləğində, yaxud 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,8 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Bu azalma neft sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri-neft sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 22,7 faiz, o cümlədən qeyri-neft sənayesinə qoyulmuş investisiyalar 37,7 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 6232,0 milyon manatı və ya 69,6 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 2051,0 milyon manatı (22,9 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 670,6 milyon manatı (7,5 faizi) isə ümumi sahəsi 1247,7 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 5322,5 milyon manatını və ya 59,4 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 6193,0 milyon manatı və ya 69,2 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında 151,8 milyon ton yük və 1279,1 milyon sərnişin daşınmışdır.

2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 1,2 faiz, sərnişin daşınması isə 1,3 faiz artmışdır. Yüklərin 65,0 faizi avtomobil, 25,2 faizi boru kəməri, 6,0 faizi dəmir yolu, 3,7 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Sərnişinlərin 88,0 faizi avtomobil, 11,8 faizi metro, qalanları isə hava və dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1188,4 milyon manatlıq xidmətlərin 72,4 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi dəyər ifadəsində 7,6 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 22966,4 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 5436,0 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,7 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 2,8 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 11532,4 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 11434,0 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri də nəzərə alınmaqla 2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 17474,7 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 11698,5 milyon dollarını və ya 66,9 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 5776,2 milyon dollarını (33,1 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 5922,3 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2017-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 35,6 faiz, real ifadədə isə 0,7 faiz, o cümlədən ixrac 0,8 faiz, idxal 0,5 faiz artmışdır.

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2017-ci ilin eyni dövrünə nisbətən faktiki qiymətlərlə 13,5

faiz, real ifadədə isə 3,8 faiz artaraq 968,6 milyon dollar təşkil etmişdir.

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri** 2,7 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 2,7 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 3,2 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri isə 2,4 faiz artmışdır.

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında muzdla işləyənlərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,7 faiz artaraq 542,3 manat təşkil etmişdir.

2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 9,5 faiz artaraq 34786,3 milyon manata çatmışdır.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında **dövlət büdcəsinə** 14029,7 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 13485,7 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 544,0 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2018-ci il avqust ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 12170,7 milyon manat təşkil etmiş, onun 9783,9 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 14,6 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2018-ci il avqust ayının 1-nə 8049,5 milyon manat təşkil etmişdir.

2018-ci ilin avqust ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə **orta məzənnəsi** 1,70 manata (ilin əvvəlindən 1,70 manata), 1 Avroya – 1,96 manata (2,04), 100 Rusiya rubluna – 2,57 manata (2,81) bərabər olmuşdur.

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında **əhalinin sayı** 45141 nəfər artaraq 2018-ci il avqust ayının 1-i vəziyyətinə 9943,2 min nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2018-ci ilin yanvar- avqust ayları, faktiki	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları 2016-cı ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	50 521,9	100,7	98,9
o cümlədən qeyri-neft ÜDM	28 542,2	100,9	102,4
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	5 153,1	99,8	97,9
Sənaye məhsulu, milyon manat	31 572,9	101,9	94,0
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	6 599,9	110,8	104,3
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	8 953,6	87,2	100,1
o cümlədən qeyri-neft sektoruna	4 981,0	122,7	112,1
ondan qeyri-neft sənayesinə	944,8	137,7	2,0 d
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	4 774,4	104,2	101,7
o cümlədən: bitkiçilik	2 386,8	105,8	100,9
heyvandarlıq	2 387,6	102,6	102,5
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	151,8	101,2	101,9
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	1 279,1	101,3	102,3
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	1 188,4	107,6	105,1
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	22 966,4	102,7	102,0
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	5 436,0	102,8	100,6
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	14 029,7	130,0	130,3
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	13 485,7	119,1	121,2
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	544,0	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	34 786,3	109,5	107,6
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	3 548,1	108,5	106,5

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2018-ci il 01 avqust vəziyyətinə, milyon manat	8 049,5	117,3	87,5
Kredit qoyuluşları, 2018-ci il 01 avqust vəziyyətinə, milyon manat	12 170,7	94,6	76,9
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	1 782,1	98,3	120,5
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	542,3*	103,7**	106,9***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	102,7	114,0
Əhalinin sayı, 2018-ci il 01 avqust vəziyyətinə, min nəfər	9 943,2	100,9	101,0
Xarici ticarət dövriyyəsi¹⁾, mln. ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	17 474,7*	135,6**	106,4***
müqayisəli qiymətlərlə	x	100,7**	86,0***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	1 698,5*	137,3**	115,7***
müqayisəli qiymətlərlə	x	100,8**	91,8***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	968,6*	113,5**	129,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	103,8**	121,9***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	5 776,2*	132,2**	92,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	100,5**	77,0***

Qeyd:

* 2018-ci ilin yanvar-iyul ayları.

** 2018-ci ilin yanvar-iyul ayları 2017-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən.

*** 2017-ci ilin yanvar-iyul ayları 2016-cı ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin ümumi daxili məhsulu əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,7 faiz artaraq 50521,9 milyon manata çatmışdır.

İqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 0,9 faiz, neft sektorunda isə 0,4 faiz artmışdır.

Bu dövrdə tikinti sektoru istisna olmaqla, iqtisadiyyatın bütün sahələrində istehsalın artımı müşahidə edilmişdir. Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrində əlavə dəyər istehsalı 8,3 faiz, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində 7,8 faiz, informasiya və rabitə sahələrində 7,6 faiz, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində 4,2 faiz, ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində 2,7 faiz, sənayedə 1,6 faiz, digər xidmət sahələrində 0,4 faiz artmış, tikintidə isə 17,3 faiz azalmışdır.

ÜDM istehsalının 46,3 faizi sənayedə, 9,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində, 6,3 faizi tikintidə, 5,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,6 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 14,0 faizi digər sahələrdə istehsal edilmiş, məhsula və idxala xalis vergilər isə ÜDM-in 7,9 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 5153,1 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-avqust		2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
	2018	2017*	
Ümumi Daxili Məhsul	50521,9	43635,2	100,7
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	2749,4	2554,6	104,2
Sənaye	23409,9	17832,9	101,6
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	20379,2	15205,5	100,1
emal sənayesi	2452,1	2105,9	112,0
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	498,6	443,8	104,7
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	80,0	77,7	101,4
Tikinti	3204,3	3722,1	82,7
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	4826,0	4566,7	102,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3239,3	3043,7	107,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1256,9	1128,6	108,3
İnformasiya və rabitə	784,4	731,0	107,6
Digər sahələr	7065,8	6715,2	100,4
Məhsula və idxala xalis vergilər	3985,9	3340,4	100,5
ÜDM-in deflyatoru	115,0	x	x

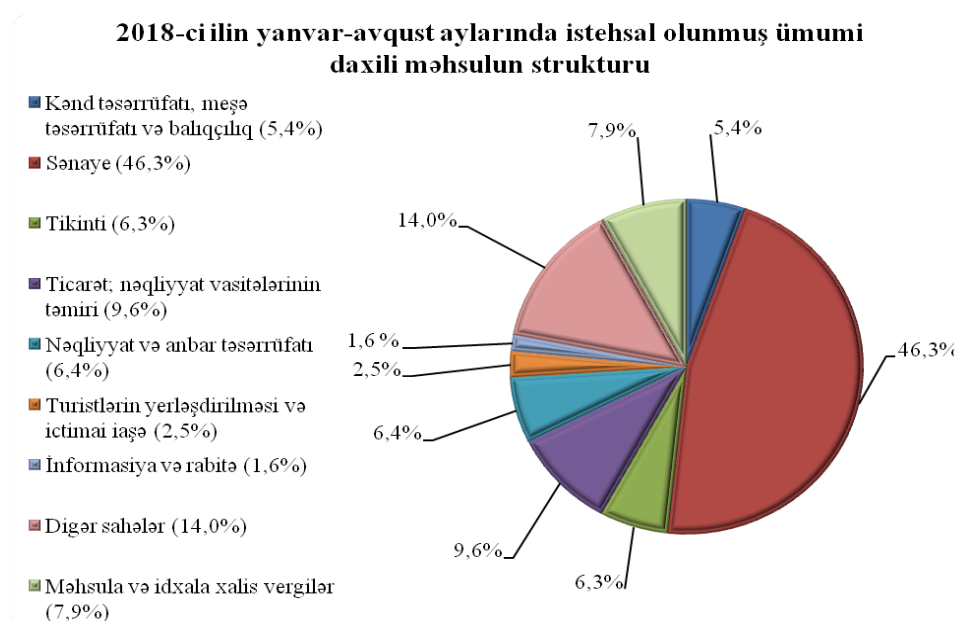
*) 2017-ci ilin aylıq göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

	Yanvar-avqust		2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
	2018	2017*	
Ümumi Daxili Məhsul	50521,9	43635,2	100,7
o cümlədən:			
neft sektoru	21979,7	16586,8	100,4
qeyri-neft sektoru	28542,2	27048,4	100,9

*) 2017-ci ilin aylıq göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1



Sənaye

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 1,9 faiz artaraq 31,6 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda istehsal əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,8 faiz, neft sektorunda isə 0,6 faiz artmışdır. Sənaye məhsulunun 73,0 faizi mədənçıxarma, 22,3 faizi emal, 4,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 82,8 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 92,3 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 7,7 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
<u>2017-ci il</u>		
Yanvar	101,2	101,0
Fevral	90,0	96,3
Mart	102,9	93,2
Aprel	104,5	94,0
May	108,6	94,5
İyun	97,8	94,5
İyul	98,5	94,6
Avqust	89,0	94,0
Sentyabr	101,5	94,7
Oktyabr	102,2	95,4
Noyabr	103,2	96,2
Dekabr	102,6	96,6
<u>2018-ci il</u>		
Yanvar	102,6	101,5
Fevral	89,9	101,4
Mart	104,9	102,0
Aprel	98,8	100,9
May	110,8	100,7
İyun	100,6	101,0
İyul	95,4	100,7
Avqust	99,5	101,9

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 sentyabr 2018-ci il vəziyyətinə 396,0 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 53,5 faizi Bakı, 10,9 faizi Gəncə, 9,2 faizi Sumqayıt, 3,2 faizi Şirvan, 0,2 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 48,1 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədəncixarma sənayesi

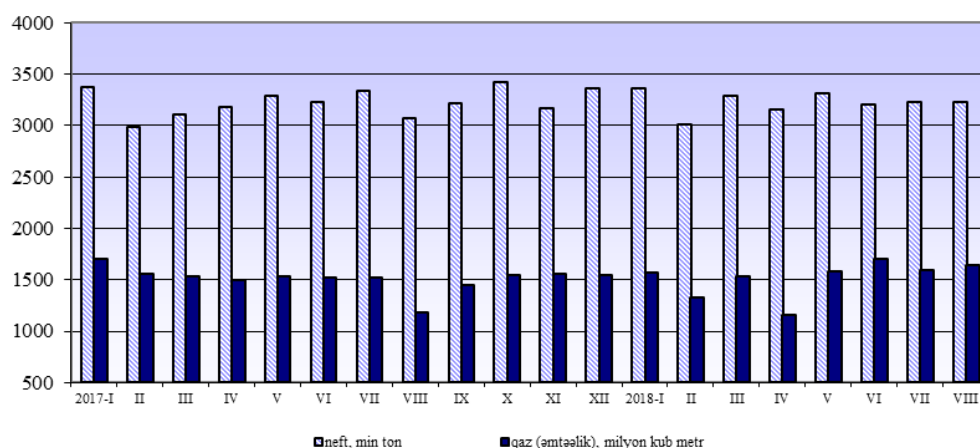
Mədəncixarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 23,1 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən 0,2 faiz artmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan xam neftin hasilatı 25,8 milyon ton, əmtəəlik təbii qazın hasilatı isə 12,1 milyard kub metr təşkil etmişdir. Neft hasilatı 0,9 faiz, qaz hasilatı isə 0,5 faiz artmışdır.

**Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsul növləri**

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	25 795,0	100,9	240,5
ondan əmtəlik	25 760,6	100,9	240,5
Təbii qaz, milyon kub metr	19 542,4	104,6	-
ondan əmtəlik	12 117,1	100,5	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	-	-	38,5
Mis filizləri və konsentratları, ton	873,9	48,3	213,6
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	3 935,8	94,9	30,6
o cümlədən : qızıl	2 802,2	71,2	25,3
gümüş	1 133,6	5,3 d.	5,3
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	735,7	145,1	10,8
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	141,1	110,1	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	1 172,8	137,3	18,9
Duz, ton	42 359,1	96,2	307,0
ondan əmtəlik	2 728,9	104,0	307,0
Bentonit, min ton	132,9	117,6	118,9
ondan əmtəlik	122,9	113,7	118,9
Gips və anhidrit, ton	184 783,9	16,2 d.	45 061,0

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası



Emal sənayesi

Emal sənayesində yanvar-avqust aylarında 7 032,4 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 6

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2017-ci il		
Yanvar	107,2	118,4
Yanvar-fevral	101,3	106,1
Yanvar-mart	96,5	101,7
Yanvar-aprel	98,6	102,8
Yanvar-may	99,0	102,3
Yanvar-iyun	98,0	101,4
Yanvar-iyul	97,4	100,7
Yanvar-avqust	97,6	100,9
Yanvar-sentyabr	95,6	99,1
Yanvar-oktyabr	96,0	99,9
Yanvar-noyabr	96,7	100,4
Yanvar-dekabr	98,0	101,7

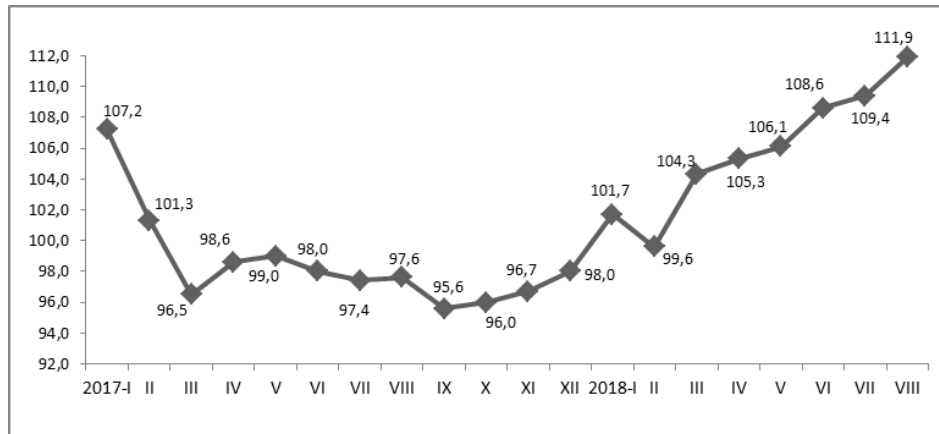
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2018-ci il		
Yanvar	101,7	102,7
Yanvar-fevral	99,6	99,9
Yanvar-mart	104,3	106,9
Yanvar-aprel	105,3	108,0
Yanvar-may	106,1	109,0
Yanvar-iyun	108,6	111,8
Yanvar-iyul	109,4	113,7
Yanvar-avqust	111,9	114,2

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir, min manat	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi*	7 032 354,5	111,9
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	2 128 157,3	99,0
içki istehsalı	181 637,3	109,3
tütün məmulatlarının istehsalı	22 610,6	258,5
toxuculuq sənayesi	161 522,9	163,0
geyim istehsalı	38 505,0	100,5
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	15 790,1	154,0
məbeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	6 868,9	105,7
kağız və karton istehsalı	45 724,1	103,4
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	115 764,0	279,0
neft məhsullarının istehsalı	2 092 635,5	107,6
kimya sənayesi	359 803,7	101,0
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	1 443,3	120,2
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	166 797,7	90,4
tikinti materiallarının istehsalı	382 935,3	131,7
metallurgiya sənayesi	400 923,0	113,4
hazır metal məmulatlarının istehsalı	124 370,8	118,2
kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	53 000,6	90,4
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	132 531,3	298,9
maşın və avadanlıqların istehsalı	125 254,7	84,0
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	78 959,7	32,0 d.
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	5 390,4	38,3
məbellərin istehsalı	65 162,2	212,4
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	16 783,7	94,1
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	309 782,5	90,4

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə tütün məmulatlarının istehsalında 2,6 dəfə, içki istehsalında 9,3 faiz artım, qida məhsullarının istehsalında isə 1,0 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından brendi (konyak) istehsalı 4,4 dəfə, üzüm şərabının istehsalı 33,8 faiz, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 19,8 faiz artmış, bununla yanaşı cem və marmeladların istehsalı 0,7 faiz, kolbasa məmulatlarının istehsalı 1,4 faiz, duru bitki yağlarının istehsalı 8,1 faiz, qənd və şəkər tozu istehsalı 35,7 faiz azalmışdır.

Cədvəl 8

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2017-ci il			
Yanvar	96,5	132,4	56,1
Yanvar-fevral	101,0	159,8	36,5
Yanvar-mart	103,4	137,1	41,9
Yanvar-aprel	103,7	139,4	51,0
Yanvar-may	103,1	137,4	61,4
Yanvar-iyun	102,7	130,6	68,6
Yanvar-iyul	102,3	130,0	76,4
Yanvar-avqust	101,1	128,6	84,1
Yanvar-sentyabr	100,7	126,9	87,2
Yanvar-oktyabr	100,9	124,7	93,4
Yanvar-noyabr	100,6	122,8	106,0
Yanvar-dekabr	101,0	117,2	107,9
2018-ci il			
Yanvar	99,0	75,2	2,8 d.
Yanvar-fevral	93,3	81,0	3,4 d.
Yanvar-mart	92,8	96,9	2,8 d.
Yanvar-aprel	94,9	96,4	2,7 d.
Yanvar-may	94,9	95,5	2,6 d.
Yanvar-iyun	96,9	105,6	3,4 d.
Yanvar-iyul	97,6	109,0	2,9 d.
Yanvar-avqust	99,0	109,3	258,5

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	207,8	103,0	-
Kolbasa məmulatları, ton	3 544,5	98,6	3,1
Üzlü süd, min ton	607,1	101,8	-
Qaymaq və xama, ton	3 168,2	100,2	-
Pendir və kəsmik, ton	33 387,3	96,8	53,1
Kərə yağı, ton	15 826,8	92,6	1,2
Cem və marmeladlar, ton	50 120,6	99,3	3 292,1
Duru bitki yağları, ton	34 183,7	91,9	886,2
Marqarin, ton	31 117,9	89,9	1 293,9
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	40,8	96,5	0,9
Qənd və şəkər tozu, min ton	106,9	64,3	0,5
Çörək və çörək-bulka məmulatları (əmtəlik), min ton	518,7	101,0	-

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İçki məhsulları			
Şampan şərabı, min dkl	1,0	-	1,5
Araq, min dkl	325,7	90,5	60,7
Brendi (konyak), min dkl	8,7	4,4 d.	27,7
Üzüm şərabı, min dkl	972,7	133,8	1 008,9
Pivə, min dkl	3 505,3	115,8	269,4
Likörlər, min dkl	68,2	113,7	58,5
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	16 684,2	119,8	481,9
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	1 645,6	86,3	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	2 363,3	4,4 d.	1,1

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 215,8 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə toxuculuq sənayesində 63,0 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 54,0 faiz, geyim istehsalında isə 0,5 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən
məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində
indekslərin dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2017-ci il			
Yanvar	2,6 d.	3,0 d.	75,3
Yanvar-fevral	2,6 d.	148,5	63,8
Yanvar-mart	2,4 d.	2,0 d.	46,0
Yanvar-aprel	2,2 d.	173,6	39,6
Yanvar-may	2,2 d.	162,1	41,2
Yanvar-iyun	2,1 d.	157,1	44,2
Yanvar-iyul	198,5	149,0	61,7
Yanvar-avqust	182,1	143,5	65,2
Yanvar-sentyabr	173,8	137,9	78,7
Yanvar-oktyabr	168,4	136,2	90,1
Yanvar-noyabr	147,8	131,3	97,2
Yanvar-dekabr	144,7	115,5	95,3
2018-ci il			
Yanvar	173,9	47,7	3,2 d.
Yanvar-fevral	165,8	51,7	4,7 d.
Yanvar-mart	153,2	74,8	185,1
Yanvar-aprel	162,6	112,0	191,4
Yanvar-may	161,4	111,4	195,6
Yanvar-iyun	164,1	110,3	156,9
Yanvar-iyul	164,2	100,7	154,4
Yanvar-avqust	163,0	100,5	154,0

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların,
ayaqqabıların istehsalı sahələrində əsas məhsul
növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	33 222,9	2,8 d.	4 911,0
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	11 153,4	108,7	1 605,6
Pambıq iplik, ton	15 675,0	143,8	687,1
ondan əmtəəlik	15 675,0	143,8	687,1
Pambıq yataq ağları, min ədəd	293,3	112,0	3,6
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	955,1	3,3 d.	1 667,6
Geyim istehsalı			
Üst trikotaj, min ədəd	122,6	64,2	2,1
Alt trikotaj, min ədəd	270,1	64,1	44,5
Corab məmulatları, min cüt	1 552,2	97,6	8,0
Kişilər üçün istehsalat və peşə komplektləri, gödəkçələr və bleyzerləri, min ədəd	386,2	4,8 d.	5,9
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv.m	41,1	183,5	140,0
Aşılanmış xəz dərilər, min kv.m	112,3	139,7	26,6
Ayaqqabı-cəmi, min cüt	163,8	137,5	69,7

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2 092,6 milyon manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 7,6 faiz artmışdır. Neft məhsullarından yanacaq mazutunun istehsalı 79,8 faiz azalmış, avtomobil benzininin, ağ neftin, dizel yanacağının, sürtkü yağlarının, neft bitumunun və neft koksunun istehsalı artmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	807,0	103,0	44,3
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	151,4	121,6	-
Ağ neft, min ton	418,0	106,5	46,6
Dizel yanacağı, min ton	1 361,9	112,0	69,7
Yanacaq mazutu, min ton	50,9	20,2	9,3
Sürtkü yağları, min ton	58,0	2,5 d.	33,4
Neft bitumu, min ton	192,5	147,2	9,3
Neft koksu, min ton	173,5	126,5	3,7

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 528,0 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı əczaçılıq məhsullarının istehsalında 20,2 faiz, kimya sənayesində 1,0 faiz artmış, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 9,6 faiz azalmışdır.

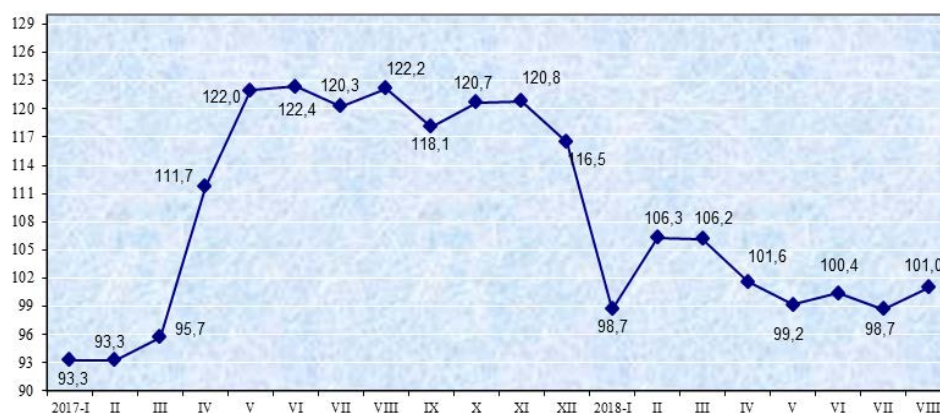
Əsas kimya məhsullarından yod istehsalı 7,9 faiz, izopropil spirti istehsalı 22,1 faiz, metanol istehsalı 51,2 faiz azalmış, oksigen istehsalı 59,4 faiz, propilen istehsalı 23,2 faiz, etilen istehsalı 15,3 faiz, lak-boya məmulatlarının istehsalı 15,0 faiz, azot istehsalı 4,1 faiz artmışdır. Resin və plastik kütlə məmulatlarından bərk polipropilen boruların istehsalı 2,3 dəfə, butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatların istehsalı 62,3 faiz, məsaməli polistirol lövhələr və zolaqların istehsalı isə 54,4 faiz artmışdır.

**Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik
kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
<u>2017-ci il</u>			
Yanvar	93,3	111,7	2,4 d.
Yanvar-fevral	93,3	158,9	182,3
Yanvar-mart	95,7	2,4 d.	142,4
Yanvar-aprel	111,7	2,3 d.	160,6
Yanvar-may	122,0	2,0 d.	157,0
Yanvar-iyun	122,4	2,3 d.	148,5
Yanvar-iyul	120,3	2,2 d.	157,3
Yanvar-avqust	122,2	2,0 d.	175,0
Yanvar-sentyabr	118,1	2,4 d.	185,2
Yanvar-oktyabr	120,7	2,4 d.	189,1
Yanvar-noyabr	120,8	2,5 d.	191,4
Yanvar-dekabr	116,5	2,5 d.	171,7
<u>2018-ci il</u>			
Yanvar	98,7	3,1 d.	71,7
Yanvar-fevral	106,3	2,0 d.	55,1
Yanvar-mart	106,2	78,1	59,5
Yanvar-aprel	101,6	78,0	66,9
Yanvar-may	99,2	103,7	71,7
Yanvar-iyun	100,4	100,3	80,7
Yanvar-iyul	98,7	101,2	88,0
Yanvar-avqust	101,0	120,2	90,4

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	16 080,2	104,1	69,1
ondan əmtəlik	1 553,4	162,2	69,1
Yod, ton	120,5	92,1	3,5
Oksigen, min kub m	3 395,8	159,4	47,9
Propilen, min ton	41,6	123,2	6,3
ondan əmtəlik	35,0	137,0	6,3
Polietilen, min ton	74,4	115,3	0,7
Etilen, min ton	76,6	115,3	-
İzopropil spirti (mütləq), ton	7 284,9	77,9	1 968,2
Metanol (metil spirti), min ton	87,4	48,8	4,1
Lak-boya məmulatları, ton	8 533,5	115,0	156,4

REAL SEKTOR

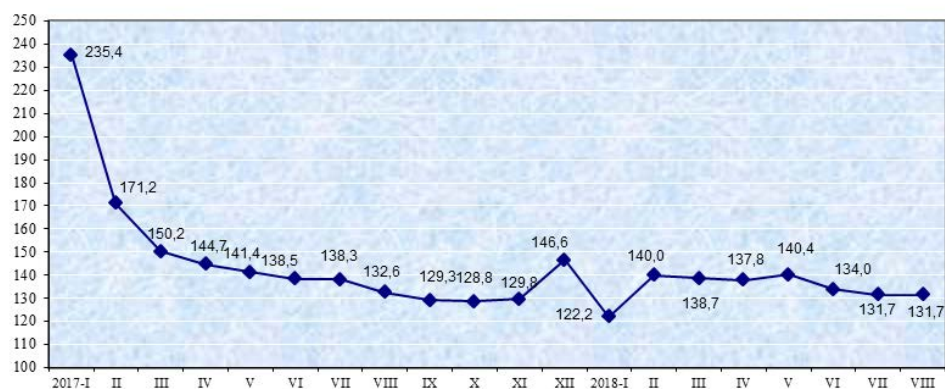
...ardı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sair üzvi kompozisiya həllediciləri və durulaşdırıcıları, ton	10 670,6	153,0	33,2
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	6 878,2	130,2	3 949,6
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	2 317,9	2,3 d.	215,3
Liflə armaturlaşdırılmış sair bərk plastik borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	2 670,9	31,3	170,4
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	751,4	154,4	-
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	3 405,2	162,3	4 094,0
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fittinglər, ton	71,9	14,2	76,2
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	43,3	86,6	55,5
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	431,5	147,8	241,5

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun ümumi dəyəri 31,7 faiz artaraq 382,9 milyon manat təşkil etmişdir. Hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 2,1 dəfə, tikinti əhənginin və sement istehsalının hər biri 21,4 faiz, tikinti kərpicinin istehsalı 0,5 faiz artmış, tikinti gipsinin istehsalı 39,5 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 57,5 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



Cədvəl 15

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	2 250,4	121,4	104,9
Şüşə lifindən iplik, ton	236,7	45,1	-
Tikinti gipsi, min ton	38,4	60,5	1,6
ondan əmtəlik	7,2	24,9	1,6
Tikinti əhəngi, min ton	19,5	121,4	0,003
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	55,6	72,9	8,9
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	50,9	42,5	4,5
Asfalt, min ton	198,4	183,1	-
Tikinti kərpic, min kub metr	187,6	100,5	20,5
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	925,4	2,1 d.	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	19 945,7	158,3	372,5

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-avqust aylarında 525,3 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 18,2 faiz, metallurgiya sənayesində isə 13,4 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yanvar-avqust ayları ərzində sahə üzrə 212,6 min ton (35,8 faiz çox) armatur, 7 276,2 ton (48,6 faiz çox) misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, 467,6 ton (3,6 faiz çox) alüminium çubuqlar, millər və profillər, 1 108,7 ton (11,0 dəfə çox) mayelər üçün çənlər, sisternlər istehsal edilmişdir.

Cədvəl 16

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2017-ci il		
Yanvar	135,2	127,3
Yanvar-fevral	123,0	89,0
Yanvar-mart	103,8	79,0
Yanvar-aprel	102,4	70,5
Yanvar-may	93,5	65,8
Yanvar-iyun	90,5	69,7
Yanvar-iyul	90,6	69,2
Yanvar-avqust	91,5	68,2
Yanvar-sentyabr	86,3	73,2
Yanvar-oktyabr	86,9	84,0
Yanvar-noyabr	90,1	85,1
Yanvar-dekabr	91,3	88,0
2018-ci il		
Yanvar	96,2	181,5
Yanvar-fevral	90,0	167,0
Yanvar-mart	111,5	246,4
Yanvar-aprel	114,2	219,9
Yanvar-may	118,4	204,1
Yanvar-iyun	115,0	164,1
Yanvar-iyul	114,3	128,2
Yanvar-avqust	113,4	118,2

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Çuqun tökmə, ton	1,6	0,5	89,5
ondan əmtəlik	-	-	89,5
Polad tökmə, min ton	277,9	102,0	7,6
Armatur, min ton	212,6	135,8	4,4
ondan əmtəlik	201,6	129,8	4,4
Polad borular, min ton	35,6	99,1	-
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, min ton	26,3	130,6	1,5
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	467,6	103,6	65,4
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan qeyri-elektrik radiatorlar və onların hissələri, ton	11,0	31,4	-
Mayelər üçün çənlər, sistemlər, ton	1108,8	11,0 d.	40,0
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kəbellər, ton	7276,2	148,6	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 185,5 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 9,6 faiz azalmış, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 3,0 dəfə artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı 2,4 dəfə, elektrik paylayıcı və nəzarət cihazlarının hissələrinin istehsalı 2,5 dəfə artmış, məişət soyuducularının istehsalı 36,6 faiz azalmışdır.

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2017-ci il		
Yanvar	3,3 d.	4,6 d.
Yanvar-fevral	182,8	3,4 d.
Yanvar-mart	2,2 d.	2,9 d.
Yanvar-aprel	2,1 d.	2,4 d.
Yanvar-may	172,1	2,1 d.
Yanvar-iyun	175,7	184,2
Yanvar-iyul	157,6	169,0
Yanvar-avqust	142,9	163,8
Yanvar-sentyabr	135,0	165,7
Yanvar-oktyabr	130,5	159,9
Yanvar-noyabr	128,5	150,1
Yanvar-dekabr	125,5	134,6
2018-ci il		
Yanvar	76,8	77,7
Yanvar-fevral	93,9	143,4
Yanvar-mart	81,7	137,4
Yanvar-aprel	93,9	198,5
Yanvar-may	94,3	196,2
Yanvar-iyun	89,4	184,1
Yanvar-iyul	89,3	303,8
Yanvar-avqust	90,4	298,9

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas
məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maye və qazların məsrəfinin və ya səviyyəsinin ölçülməsi üçün cihazlar, ədəd	96 365	89,1	50
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	6 800	104,6	389
Elektrik paylayıcı və nəzarət cihazlarının hissələri, ədəd	95 772	2,5 d.	-
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	2058,0	65,5	3 397,6
Güc transformatorları, ədəd	538	2,6 d.	-
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	750,1	2,4 d.	4152,5
Televizorlar, ədəd	-	-	4309
Məişət soyuducuları, ədəd	902	63,4	911

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 209,6 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil istehsalı 32,0 dəfə artmış, maşın və avadanlıqların istehsalı 16,0 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 61,7 faiz azalmışdır. Dövr ərzində məişət kondisionerlərinin istehsalı olmamış, bununla yanaşı 977 ədəd traktor, 311 ədəd minik avtomobili istehsal olunmuş, mancanaq dəzgahlarının istehsalı 3,6 dəfə, ştanqlı quyu nasoslarının istehsalı 8,4 faiz artmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2017-ci il</u>			
Yanvar	44,5	-	123,6
Yanvar-fevral	33,8	-	125,6
Yanvar-mart	57,6	-	124,7
Yanvar-aprel	99,0	1,8	132,5
Yanvar-may	118,7	1,6	124,4
Yanvar-iyun	125,1	1,4	118,8
Yanvar-iyul	119,1	1,6	119,3
Yanvar-avqust	132,4	1,6	123,7
Yanvar-sentyabr	127,7	1,8	123,7
Yanvar-oktyabr	123,6	1,7	119,1
Yanvar-noyabr	138,7	1,2	116,9
Yanvar-dekabr	142,9	1,2	114,7
<u>2018-ci il</u>			
Yanvar	71,0	-	32,9
Yanvar-fevral	72,5	-	27,3
Yanvar-mart	127,2	-	33,9
Yanvar-aprel	94,4	8,8 d.	36,0
Yanvar-may	90,1	16,1 d.	37,5
Yanvar-iyun	93,3	16,6 d.	37,3
Yanvar-iyul	84,8	31,3 d.	37,6
Yanvar-avqust	84,0	32,0 d.	38,3

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobillərin istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin
buraxılışı**

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	87,5	8,9 d.	3,9
Ştanqlı quyu nasoslari, ədəd	3008	108,4	376
Mancanaq dəzgahları, ədəd	353	3,6 d.	65
Qazlift quyu avadanlıqları və onların hissələri, ədəd	639	99,7	140
Məişət kondisionerləri, ədəd	-	-	2241
Odsöndürənlər, ədəd	8266	49,7	-
Traktorlar, ədəd	977	103,8	4
Minik avtomobilləri, ədəd	311	10,4 d.	131

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda dövr ərzində 1278,4 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,7 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 1,4 faiz artaraq 203,6 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 22

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1278,4	104,7
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	203,6	101,4

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	15 512,9	101,8	-
ondan əmtəəlik	14 925,3	102,2	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1 324,2	99,4	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	13 548,7	102,4	-
şərti termik elektriki istehsalı	1,0	-	-
küləklə işləyən stansiyaların istehsalı	24,2	2,7 d.	-
günəş enerjisi ilə işləyən stansiyaların istehsalı	27,6	95,5	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	294,4	95,2	-

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 8953,6 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,8 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Bu azalma neft sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri-neft sektoruna yönəldilmiş vəsaitin həcmi isə 22,7 faiz, o cümlədən qeyri-neft sənayesinə qoyulmuş investisiyalar 37,7 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 6232,0 milyon manatı və ya 69,6 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 2051,0 milyon manatı (22,9 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 670,6 milyon manatı (7,5 faizi) isə ümumi sahəsi 1247,7 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur.

Ümumi sərmayənin 51,5 faizi dövlət, 48,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 69,2 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 59,4 faizini təşkil etmişdir.

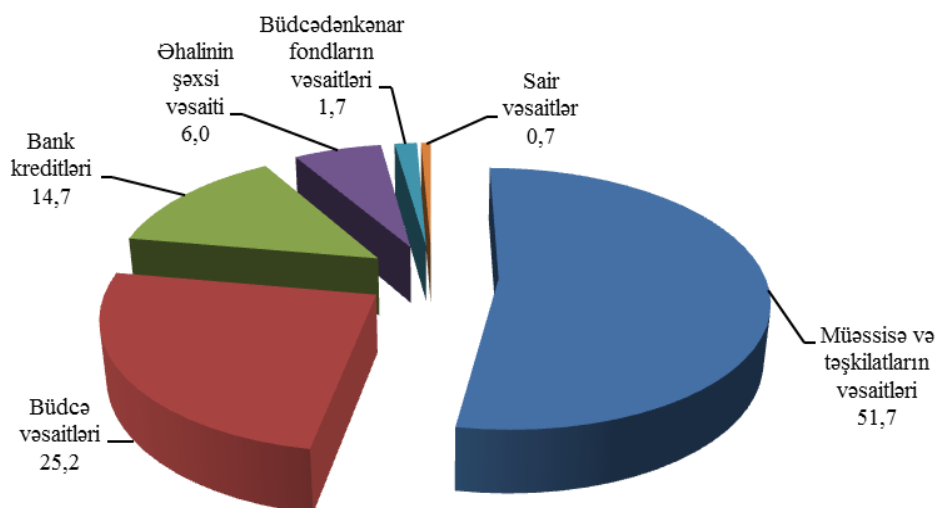
Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 4627,8 milyon manat, bank kreditləri 1320,4 milyon manat, büdcə vəsaitləri 2259,0 milyon manat, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 149,8 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 532,8 milyon manat, sair vəsaitlər 63,8 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	8953,6	87,2	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	4627,8	64,6	51,7
Bank kreditləri	1320,4	108,6	14,7
Büdcə vəsaitləri	2259,0	185,8	25,2
Büdcədən kənar fondların vəsaitləri	149,8	101,9	1,7
Əhalinin şəxsi vəsaiti	532,8	115,7	6,0
Sair vəsaitlər	63,8	96,3	0,7

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**



2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 54,9 faizi sənaye, 19,6 faizi tikinti, 13,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, hər birində 2,5 faiz olmaqla kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, informasiya və rabitə, 1,5 faizi səhiyyə, 1,3 faizi təhsil, hər birində 0,5 faiz olmaqla inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, 0,4 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 0,2 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, hər birində 0,1 faizi olmaqla maliyyə və sığorta, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 25

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	8953,6	87,2	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	226,9	137,3	2,5
Sənaye	4917,4	71,3	54,9
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	3802,2	61,6	42,5
Emal sənayesi	417,1	2,1d	4,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	255,5	98,6	2,8
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	442,6	164,2	4,9
Tikinti	1758,4	112,3	19,6
ondan yaşayış evlərinin tikintisi	670,6	122,2	7,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	34,8	113,0	0,4

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1200,8	104,3	13,4
o cümlədən:			
nəqliyyat	1198,3	104,3	13,4
poçt və kuryer fəaliyyəti	2,5	161,7	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	17,8	2,2d	0,2
İnformasiya və rabitə	225,2	2,0d	2,5
ondan rabitə	74,0	71,9	0,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	7,2	2,7d	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	0,8	0,0	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	2,5	57,4	0,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	41,8	105,5	0,5
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	221,5	178,6	2,5
Təhsil	116,0	2,0d	1,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	133,0	189,3	1,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	41,0	100	0,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	8,5	4,8d	0,1

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında neft sektoruna 3972,6 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft sektorunun inkişafına sərf edilmiş 4981,0 milyon manatlıq vəsaitin 944,8 milyon manatı (ümumi sərmayənin 10,6 faizi) qeyri-neft sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft və qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft sektoru		Qeyri-neft sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	597,6	62,2	362,7	37,8
Fevral	410,9	47,5	453,5	52,5
Mart	404,5	38,7	640,0	61,3
Aprel	465,5	36,1	825,4	63,9
May	475,2	44,0	605,5	56,0
İyun	473,0	43,4	617,9	56,6
İyul	499,7	44,4	625,9	55,6
Avqust	646,2	43,2	850,1	56,8

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında Naxçıvan Muxtar Respublikasında Təmizləyici Qurğular Kompleksi, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun yeni binası, Bakı şəhərində Yüksəkgərginlikli avadanlıqlar zavodu, 110/35/10 kilovoltluq “Yasamal-1” və “Qobu”, 35/10-6 kilovoltluq 120 saylı elektrik yarımstansiyaları, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi, Heydər Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksinin yeni binası, Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin inzibati binası, Bona Dea Beynəlxalq Hospitalı, “Dinamo” oteli, Abşeron Logistika Mərkəzi, Bakı Kitab Mərkəzi, Bakı Olimpiya Stadionundan Heydər Əliyev prospektinə keçid və müxtəlif səviyyəli yol qovşağı, Sumqayıt şəhərində Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında polipropilen zavodu, Mingəçevir şəhərində Mingəçevir Sənaye Parkında “Mingəçevir Tekstil” MMC-nin iplik istehsalı üzrə iki müəssisəsi, Naftalan şəhərində Naftalan şəhər Mərkəzi Xəstəxanası, Goranboy rayonunda “Region Aqropark”, Şəmkir-Samux-Goranboy magistral suvarma kanalının ikinci növbəsi, 110/35/10 kilovoltluq “Dəliməmmədli” elektrik yarımstansiyası, Dəliməmmədli-Quşçular-Fəxrəli-Qurbanzadə-Alpout avtomobil yolu, Xaçmaz rayonunda “Azərxaçça” ASC-nin Xaçmaz filialı, İsmayıllı rayonunda Heyvandarlıq Kompleksi, Aqropark, “İsmayıllı” elektrik yarımstansiyası, “Azərxaçça” ASC-nin

İsmayılı filialı, Muğanlı-İsmayılı-Mingə-Keyvəndi-Şəbiyan-Bəhliyan avtomobil yolu, Neftçala rayonunda Neftçala Sənaye Məhəlləsində “Xəzər” avtomobil zavodu, Şamaxı rayonunda Üzümcülük və şərabçılıq kompleksi, Dəmirçi Arxeologiya Muzeyi, Dəmirçi-Lahıc avtomobil yolu, bunlardan əlavə Naxçıvan Muxtar Respublikasında bir növbədə gəlişlərin sayı 15 nəfər olan ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, 922 şagird yerlik 3, Bakı və Şəki şəhərlərində, Abşeron, Balakən, Şamaxı rayonlarında 5816 şagird yerlik 5 ümumtəhsil məktəb binası və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

**Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla 3631,1 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 27

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	500,5	52,1	459,8	47,9
Fevral	426,8	49,4	437,6	50,6
Mart	555,4	53,2	489,1	46,8
Aprel	698,7	54,1	592,2	45,9
May	633,0	58,6	447,7	41,4
İyun	624,7	57,3	466,2	42,7
İyul	783,5	69,6	342,1	30,4
Avqust	1099,9	73,5	396,4	26,5

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 2915,0 milyon manatı (80,4 faizi) Birləşmiş Krallıq, İsveçrə, Türkiyə, Malayziya, ABŞ,

Yaponiya, Rusiya, İran və Çexiya sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 61,7 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 10,3 faizini əsaslı təmir, 8,9 faizini cari təmir, 19,1 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 79,6 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

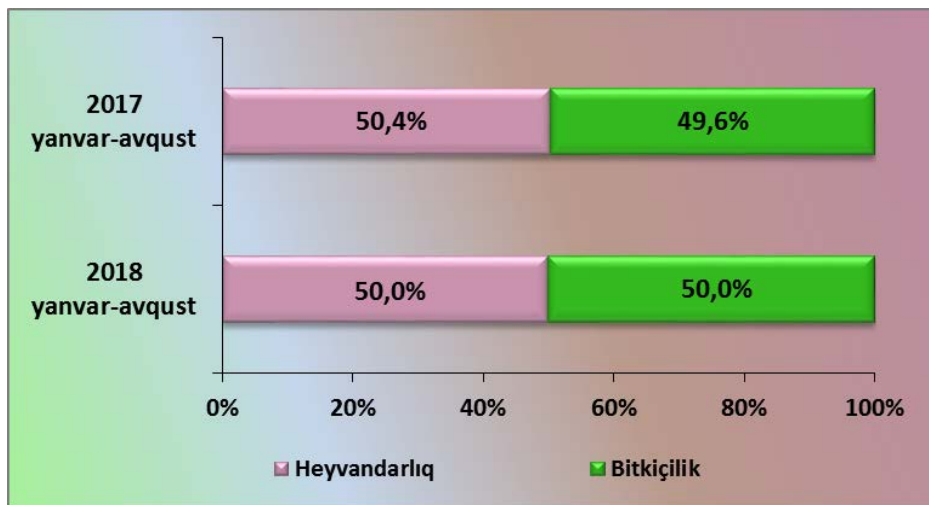


Kənd təsərrüfatı

2018-ci ilin yanvar-avqust ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 4774,4 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 2387,6 milyon manatı heyvandarlıq, 2386,8 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu



Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 4,2 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,6 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 5,8 faiz artmışdır.

Cədvəl 28

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən:	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
2017-ci il			
Yanvar	103,5	102,9	133,2
Yanvar-fevral	103,2	102,8	128,8
Yanvar-mart	103,5	103,0	124,6
Yanvar-aprel	103,2	102,6	115,8
Yanvar-may	102,0	102,3	100,1
Yanvar-iyun	102,2	102,6	101,7
Yanvar-iyul	101,2	103,0	99,2
Yanvar-avqust	101,7	102,5	100,9
Yanvar-sentyabr	102,8	103,0	102,6
Yanvar-oktyabr	104,0	102,8	105,3
Yanvar-noyabr	104,2	102,8	105,9
Yanvar-dekabr	104,2	102,7	106,1
2018-ci il			
Yanvar	104,3	103,6	133,5
Yanvar-fevral	103,4	102,6	143,8
Yanvar-mart	104,2	102,8	163,2
Yanvar-aprel	103,5	102,6	120,2
Yanvar-may	108,5	102,5	152,0
Yanvar-iyun	107,6	102,5	114,6
Yanvar-iyul	106,5	102,5	111,0
Yanvar-avqust	104,2	102,6	105,8

Bitkiçilik. Ölkədə kənd təsərrüfatı məhsullarının yığımı davam edir və sentyabr ayının 1-nə kimi payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) əkin sahəsinin 99,0 faizi, yaxud 1041,1 min hektarı biçilmiş və həmin sahələrdən 3036,3 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13,5 faiz çox məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 29,2 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 12,8 min hektar qarğıdalı sahəsindən 81,4 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 63,8 sentner qarğıdalı dənisi götürülmüşdür. Qarğıdalı dənisi nəzərə alınmaqla ölkə üzrə taxıl istehsalı 3117,7 min ton olmuşdur.

Məhsul yığımı başlandıqdan sentyabr ayının 1-dək sahələrdən 1153,3 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,0 faiz çox tərəvəz, 642,8 min ton (9,1 faiz az) kartof, 372,2 min ton (7,1 faiz az) bostan məhsulları, 362,2 min ton (0,8 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 37,8 min ton (0,3 faiz çox) üzüm, 695,1 ton (37,2 faiz çox) yaşıl çay yarpağı, 90,3 min ton (46,1 faiz çox) şəkər çuğunduru, 21,1 min ton (24,2 faiz az) günəbaxan, 157,0 ton (66,3 faiz az) pambıq və 3,0 min ton (1,3 faiz çox) tütün yığılmışdır.

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
bitkiçilik məhsullarının yığımı**

	2018-ci il yanvar-avqust				2017-ci il yanvar-avqust		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə faizlə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	1 041,1	99,0	3 036,3	29,2	935,5	2 675,3	28,6
Dən üçün qarğıdalı	12,8	40,4	81,4	63,8	14,9	84,5	56,8
Dənli və dənli paxlalı bitkilər- cəmi	1 053,9	97,3	3 117,7	29,6	950,4	2 759,8	29,0
Pambıq, ton	132,5 ^{x)}	-	157,0	-	136,4 ^{x)}	465,5	-
Dən üçün günəbaxan	9,9	85,3	21,1	21,4	13,3	27,9	20,9
Şəkər çuğunduru	2,5	29,1	90,3	363	2,0	61,8	304
Tütün	3,4 ^{x)}	-	3,0	-	3,2 ^{x)}	2,9	-
Kartof	42,5	71,7	642,8	151	47,3	707,5	150
Tərəvəz	60,5	87,4	1153,3	191	62,3	1057,6	170
Bostan məhsulları	20,5	98,0	372,2	182	22,8	400,8	176
Meyvə və giləmeyvə	192,5 ^{x)}	-	362,2	-	-	359,3	-
Üzüm	16,0 ^{x)}	-	37,8	-	-	37,7	-
Yaşıl çay yarpağı, ton	1,1 ^{x)}	-	695,1	-	-	506,5	-

x) əkin sahəsi

REAL SEKTOR

Heyvandarlıq. 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-avqust aylarında diri çəkiddə ət istehsalı 3,3 faiz artaraq 322,9 min ton, süd istehsalı 1,2 faiz artaraq 1365,3 min ton, yumurta istehsalı 0,7 faiz artaraq 1162,4 milyon ədəd, yun istehsalı isə 1,3 faiz azalaraq 15,2 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 514 ton (keçən il 245 ton) barama istehsal olunmuşdur ki, bu da son 20 ilin ən yüksək göstəricisidir .

Cədvəl 30

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

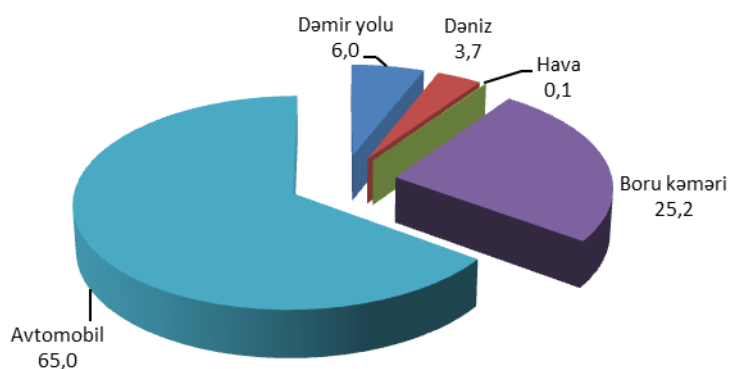
	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
2017-ci il				
Yanvar	38,1	150,2	145,4	-
Yanvar-fevral	75,6	296,5	278,8	-
Yanvar-mart	115,4	450,5	425,8	-
Yanvar-aprel	155,5	630,7	578,1	1,7
Yanvar-may	189,0	817,8	739,8	12,0
Yanvar-iyun	237,8	1 003,5	879,4	14,7
Yanvar-iyul	272,5	1 184,8	1 015,3	14,9
Yanvar-avqust	312,6	1 348,5	1 154,4	15,4
Yanvar-sentyabr	353,1	1 523,3	1 303,2	15,7
Yanvar-oktyabr	405,2	1 682,8	1 446,6	15,8
Yanvar-noyabr	450,1	1 847,1	1 564,9	15,9
Yanvar-dekabr	540,5	2 024,1	1 714,0	16,0
2018-ci il				
Yanvar	39,4	151,1	168,6	-
Yanvar-fevral	78,2	299,8	281,9	-
Yanvar-mart	119,2	458,2	434,6	-
Yanvar-aprel	161,3	636,8	579,6	1,6
Yanvar-may	195,3	829,1	741,8	11,8
Yanvar-iyun	245,2	1 016,8	887,4	14,5
Yanvar-iyul	280,8	1 199,4	1 022,4	14,7
Yanvar-avqust	322,9	1 365,3	1 162,4	15,2

Nəqliyyat

2018-ci ilin yanvar-avqust ayları ərzində nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 151,8 milyon ton yük daşınmış və 2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yüklərin 3,7 faizi dəniz, 6,0 faizi dəmir yolu, 0,1 faizi hava, 65,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 25,2 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 10

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə



Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 1,7 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi 82,2 faiz təşkil etmişdir.

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında nəqliyyatçılar 1279,1 milyon nəfərə və ya 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,3 faiz çox sənişinə xidmət göstərmişlər. Sənişinlərin 88,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11,8 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2018-ci ilin yanvar-avqust ayları ərzində 9,1 milyon ton yük, 1766,3 min sərnəşin daşınmış, 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 2,3 faiz azalma, sərnəşin daşınmasında isə 9,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 339 vaqon yüklənmiş, 404 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 12,7 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 5,2 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında daşınmış yüklərin həcmi 5559,7 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,3 faiz artmışdır. Yüklərin 54,1 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

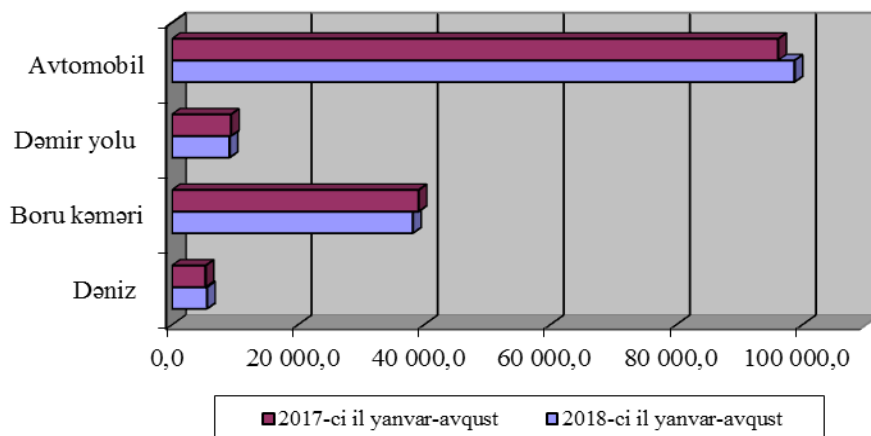
Dəniz limanları tərəfindən 6508,9 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 6164,0 min tonunu və ya 94,7 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2018-ci il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 153,6 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnəşinlərin sayı 2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14,2 faiz azalaraq 10,9 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 11

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton



Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 98,8 milyon ton yük, 1125,3 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,7 faiz və 1,3 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,1 faizi avtobus, 3,9 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 2,8 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 1,4 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 1,1 faiz artaraq 150,4 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 1687,3 min və ya 5,6 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 28,7 faiz artaraq 135,3 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 27380,2 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 81,4 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-avqust ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 22288,7 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 4207,8 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 15040,5 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,5 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 31,1 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 4990,6 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 30576,9 min ton, yük dövriyyəsi isə 6559,1 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 19145,6 min tonu və ya 62,6 faizi avtomobil nəqliyyatı, 7222,7 min tonu və ya 23,6 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 4208,6 min tonu və ya 13,8 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 18,6 faizini və ya 5693,4 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

2018-ci ilin yanvar-avqust ayları ərzində **informasiya və rabitə müəssisələri** 1188,4 milyon manatlıq xidmət göstərmişdir ki, onun da 72,4 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur. 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin dəyəri real ifadədə 7,6 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 48,3 faizi və ya 574,0 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 29,3 milyard manat olmaqla 2017-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,9 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri əvvəlki ilin yanvar-avqust aylarının səviyyəsini real ifadədə 2,9 faiz üstələyərək 28,1 milyard manata bərabər olmuş, onun 48,3 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 31

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manatla	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	29 308,3	102,9
o cümlədən:		
dövlət mülkiyyəti üzrə	1 169,0	102,1
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	28 139,3	102,9
ondan:		
fərdi sahibkarlar üzrə	13 597,8	100,0

Hesabat dövründə istehlak bazarında bir istehlakçı orta hesabla ayda 373,7 manatlıq və ya 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 17,2 manat çox əmtəə almış və ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Məhsul bazarı

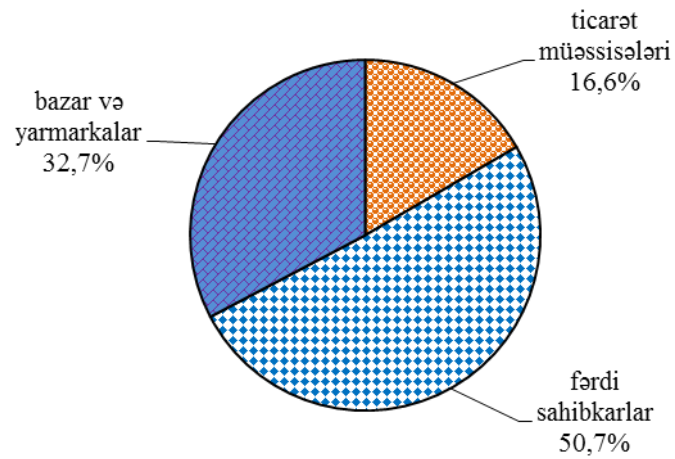
2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsi əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,7 faiz artaraq 23,0 milyard manat olmuşdur.

Cədvəl 32

Məhsul bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2018-ci ilin yanvar- avqust ayları, milyon manatla	2018-ci ilin yanvar- avqust ayları 2017-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	22 966,4	102,7
<i>o cümlədən:</i> müəssisələr üzrə	3 819,3	134,5
fərdi sahibkarlar üzrə	11 642,7	99,4
bazar və yarımakalar üzrə	7 504,4	96,2

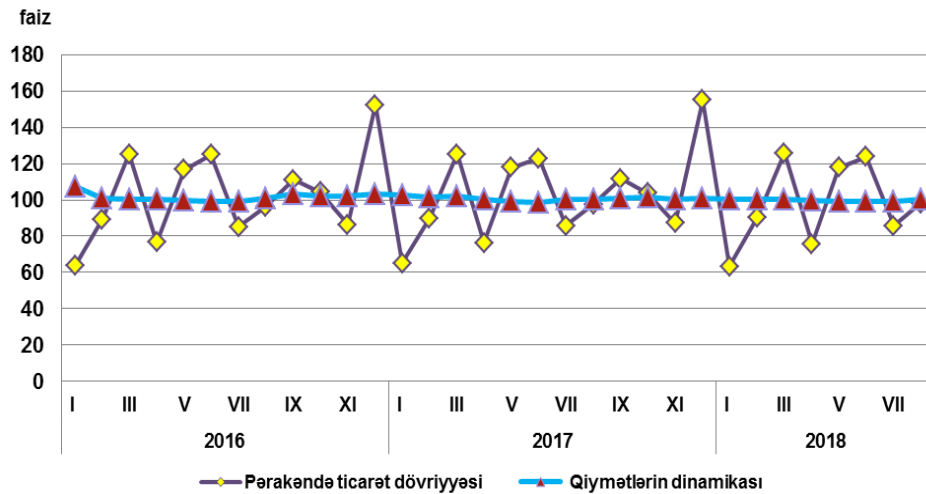
**2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**



Hesabat dövründə pərakəndə ticarət şəbəkəsində bir istehlakçı orta hesabla ayda 292,8 manatlıq və ya 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 13,4 manat çox əmtəə almışdır.

Qrafik 12

**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak məhsullarının satışı və qiymət
indeksinin dinamikası**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)



Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq məhsulları üzrə
2017-ci il			
Yanvar	101,3	100,8	101,7
Yanvar-fevral	101,4	100,5	102,3
Yanvar-mart	101,6	100,7	102,6
Yanvar-aprel	101,7	100,6	102,7
Yanvar-may	101,9	100,8	102,9
Yanvar-iyun	101,8	101,0	102,5
Yanvar-iyul	101,8	101,2	102,4
Yanvar-avqust	102,0	101,2	102,8
Yanvar-sentyabr	102,1	101,4	102,9
Yanvar-oktyabr	102,1	101,5	102,8
Yanvar-noyabr	102,3	101,9	102,7
Yanvar-dekabr	102,5	101,9	103,1
2018-ci il			
Yanvar	102,4	101,7	103,0
Yanvar-fevral	102,5	101,8	103,2
Yanvar-mart	102,6	102,0	103,3
Yanvar-aprel	102,5	101,9	103,1
Yanvar-may	102,4	101,8	103,0
Yanvar-iyun	102,5	101,9	103,1
Yanvar-iyul	102,6	101,9	103,2
Yanvar-avqust	102,7	102,2	103,2

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının dəyəri 2017-ci ilin eyni dövrünün səviyyəsini real ifadədə 2,2 faiz üstələyərək 11532,4 milyon manata çatmışdır. Ticarət dövriyyəsi 11434,0 milyon manat təşkil edən qeyri-ərzaq məhsullarının satışı isə 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 3,2 faiz çox olmuşdur.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manatla	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	22 966,4	100,0	102,7
o cümlədən:			
ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	11 532,4	50,2	102,2
qeyri-ərzaq məhsulları	11 434,0	49,8	103,2

Hesabat dövründə bir istehlakçı pərakəndə ticarət şəbəkəsindən orta hesabla ayda 147,0 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 145,8 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır.

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsullar üzrə strukturu

	2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında satışdan gəlir, milyon manatla	2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	22 966,4	102,7
<i>o cümlədən:</i>		
ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	11 532,4	102,2
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	4 154,4	103,3
elektrik malları və mebellər	1 422,6	102,8
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	166,0	102,0
əczaçılıq və tibbi mallar	307,7	102,5
avtomobil yanacağı	1 312,2	101,8
digər qeyri-ərzaq məhsulları	4 071,1	103,6

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 45,9 faizi ərzaq məhsullarının, 4,3 faizi içkilər və tütün məmulatlarının, 18,1 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,2 faizi elektrik malları və mebellərin, 5,7 faizi avtomobil yanacağının, 1,3 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 0,7 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 17,8 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur.

İctimai iaşə xidmətləri

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 6,4 faiz artaraq 905,9 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 36

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları, min manat	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	905 888,3	106,4
o cümlədən: dövlət	9 785,2	94,7
qeyri-dövlət	896 103,1	106,6
ondan: fiziki şəxslər	525 347,9	106,7

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 41,4 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 58,6 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyə 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,5 faiz artaraq 370,8 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 2,8 faiz artaraq 5436,0 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 4006,3 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 73,7 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 37

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	5 436,0	102,8
o cümlədən: dövlət	1 150,8	102,4
qeyri-dövlət	4 285,2	102,9
ondan: fiziki şəxslər	1 429,7	102,5

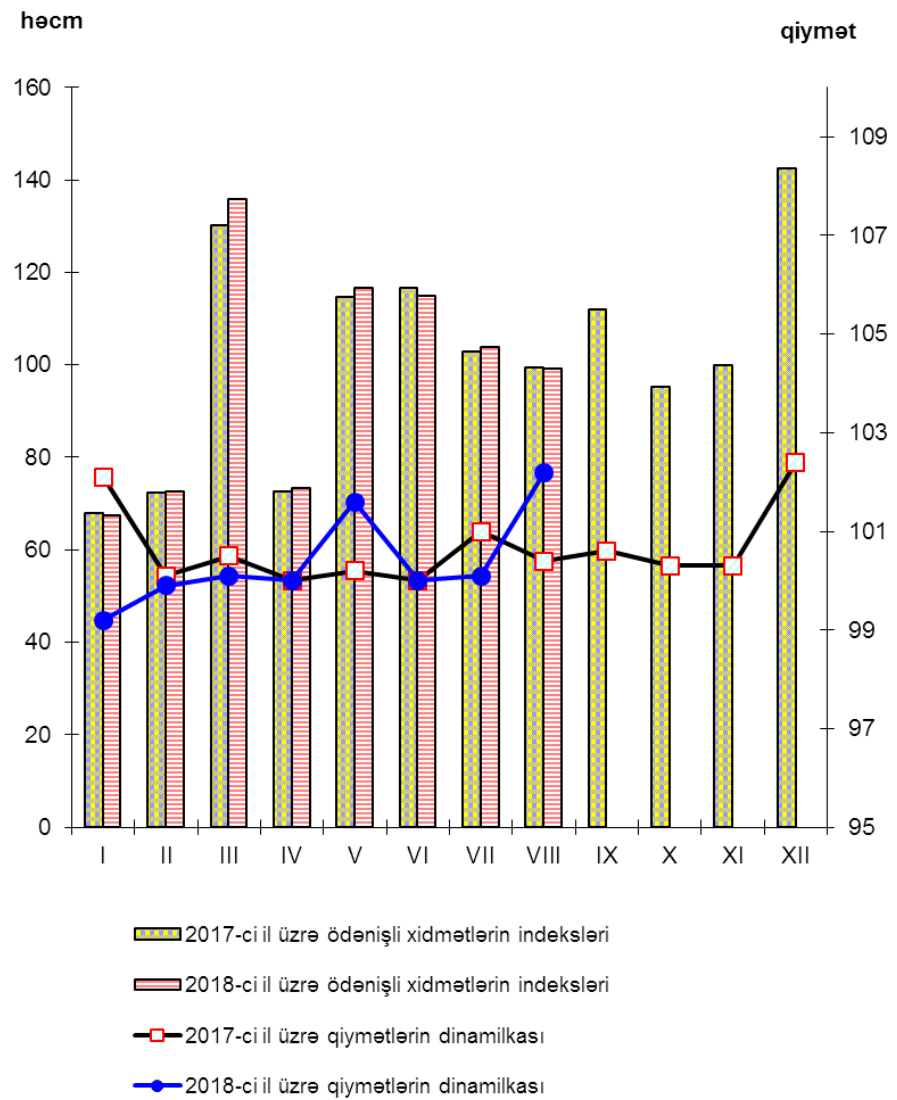
Cari ilin yanvar-avqust aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 554,5 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 23,1 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2017-ci il			
Yanvar	97,3	96,2	100,5
Yanvar-fevral	97,4	96,3	100,7
Yanvar-mart	98,6	97,7	101,1
Yanvar-aprel	99,7	98,9	101,8
Yanvar-may	100,1	99,4	102,1
Yanvar-iyun	100,4	99,9	101,8
Yanvar-iyul	100,5	100,0	101,7
Yanvar-avqust	100,6	100,3	101,6
Yanvar-sentyabr	100,8	100,6	101,6
2018-ci il			
Yanvar	101,3	101,0	102,3
Yanvar-fevral	101,5	101,4	101,6
Yanvar-mart	101,7	101,6	101,7
Yanvar-aprel	101,9	101,9	101,7
Yanvar-may	102,4	102,4	102,3
Yanvar-iyun	102,5	102,6	102,3
Yanvar-iyul	102,6	102,6	102,5
Yanvar-avqust	102,8	102,9	102,5

Qrafik 13

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**



Qiymət indeksləri

Cədvəl 39

	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,9	102,7
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	100,2	130,5
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	101,8	103,6
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	100,3	98,7
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,7

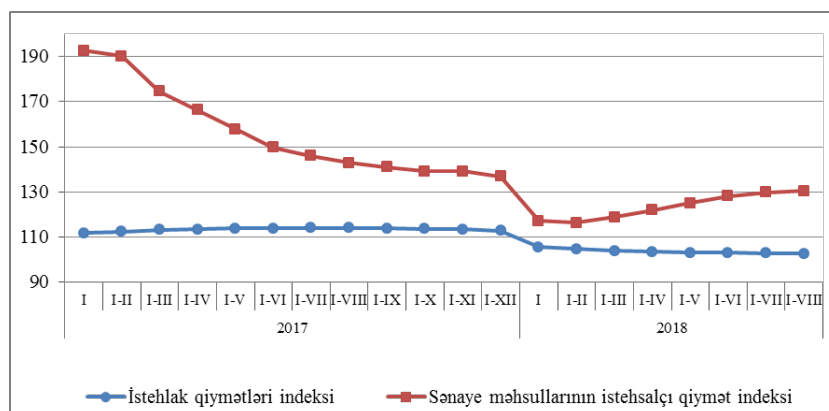
Qrafik 14

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə



Qrafik 15

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymət indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri

2018-ci ilin avqust ayında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri iyul ayına nisbətən 0,9 faiz, 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 2,7 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 40

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2017-ci il				
Yanvar	102,3	111,9	102,8	114,5
Fevral	101,6	112,5	102,5	115,6
Mart	101,6	113,2	103,1	117,0
I rüb	106,6	113,2	109,4	117,0
Aprel	100,2	113,5	100,4	117,8
May	100,2	113,8	98,7	118,2
İyun	99,0	113,9	97,5	118,1
II rüb	101,6	114,6	101,5	119,2
İyul	100,1	114,0	99,0	118,2
Avqust	100,2	114,0	100,3	118,2
Sentyabr	100,7	113,9	101,4	117,9

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
III rüb	99,8	113,9	97,5	117,3
Oktyabr	101,1	113,7	102,3	117,6
Noyabr	100,2	113,4	100,3	117,1
Dekabr	100,5	112,9	101,0	116,4
IV rüb	101,9	110,3	103,9	112,4
2018-ci il				
Yanvar	100,0	105,5	100,5	106,9
Fevral	100,2	104,7	100,4	105,8
Mart	100,2	104,0	100,5	104,5
I rüb	100,6	104,0	101,7	104,5
Aprel	99,8	103,5	99,5	103,7
May	100,0	103,2	98,7	103,2
İyun	99,3	103,0	98,4	103,0
II rüb	99,7	102,1	98,6	101,5
İyul	99,4	102,8	98,5	102,8
Avqust	100,9	102,7	100,3	102,7

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2017-ci il				
Yanvar	102,0	112,3	101,9	108,0
Fevral	100,9	112,5	101,0	108,4
Mart	100,6	112,6	100,5	108,6
I rüb	104,9	112,6	104,5	108,6
Aprel	100,2	112,5	100,0	108,7
May	100,2	112,5	102,1	109,1
İyun	100,1	112,4	100,1	109,4
II rüb	101,1	112,2	102,1	110,3
İyul	101,6	112,6	100,4	109,6
Avqust	100,1	112,6	100,2	109,6
Sentyabr	100,4	112,5	100,1	109,6
III rüb	101,9	112,8	101,3	110,0

REAL SEKTOR

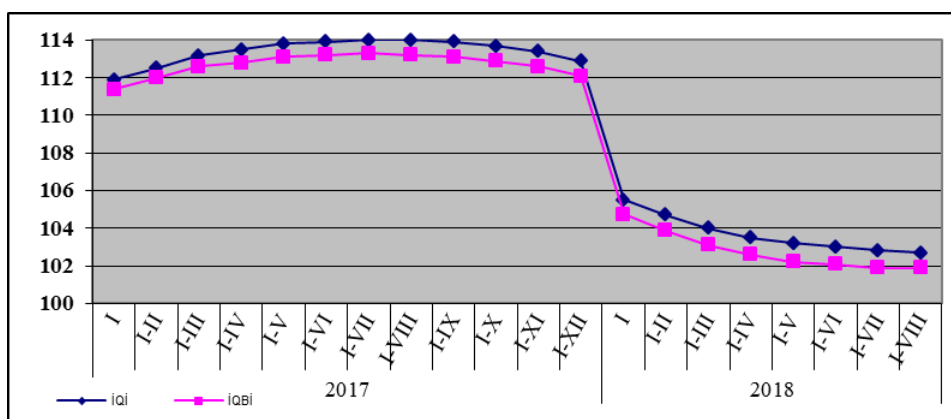
...sonu

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Oktyabr	100,3	112,4	100,2	109,6
Noyabr	100,3	112,1	100,0	109,6
Dekabr	100,2	111,6	100,0	109,3
IV rüb	100,8	108,9	100,3	108,5
2018-ci il				
Yanvar	100,2	105,1	99,2	103,9
Fevral	100,1	104,7	99,9	103,3
Mart	100,0	104,3	100,1	102,9
I rüb	100,5	104,3	99,2	102,9
Aprel	100,0	104,1	100,0	102,8
May	100,0	103,9	101,6	102,6
İyun	100,0	103,8	100,0	102,4
II rüb	100,0	103,2	101,1	101,9
İyul	100,1	103,4	100,1	102,3
Avqust	100,1	103,2	102,2	102,4

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 101,9 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 16

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



2018-ci ilin avqust ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri iyul ayına nisbətən 0,3 faiz, 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 2,7 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 41

Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymət indeksləri

	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları 2016-cı ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Çörək məmulatları və yarmalar	100,1	98,0	111,0
Ət məhsulları	100,6	100,7	127,2
Balıq məhsulları	100,5	101,6	112,2
Süd məhsulları, pendir və yumurta	100,2	104,9	110,8
Yağ və piylər	100,1	107,4	117,6
Meyvələr	96,4	107,7	119,4

...ardı

	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları 2016-cı ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Tərəvəzlər	103,3	107,9	121,0
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,1	95,5	115,4
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	99,9	100,9	113,5
Qəhvə, çay, kakao	100,2	103,0	115,7
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,0	100,8	107,4
Araq, brendi (konyak)	100,3	101,2	104,3
Tütün məmulatları	100,8	87,3	99,5

2018-ci ilin avqust ayında qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri iyul ayına nisbətən 0,1 faiz, 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 3,2 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 42

Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymət indeksləri

	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları 2016-cı ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,1	105,3	123,6
Geyim	100,1	102,8	118,1
Ayaqqabı	99,9	101,5	119,3
İnşaat materialları	100,2	103,2	110,5
Mebel və ev əşyaları	100,4	102,9	108,6
Xalça və digər döşəmə örtükləri	99,9	106,0	119,6
Məişət cihazları	100,0	100,8	110,1
Kiçik elektrik cihazları	100,0	101,7	112,5

REAL SEKTOR

...ardı

	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları 2016-cı ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,1	103,0	118,1
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (mebellərə qulluq etmək, unitaz və vannaların təmizlənməsi, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	100,1	101,2	113,6
Dərmanlar	100,0	100,0	111,5
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,3	104,1	112,8
Minik avtomobilləri	100,8	98,4	109,7
Velosipedlər	100,1	104,8	114,8
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,1	102,5	113,0
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	111,8	104,1
Telefon aparatları	100,2	99,6	109,3
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,0	99,0	109,6
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,1	100,4	107,9
Oyuncaqlar	100,1	103,7	116,5
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	99,9	103,5	114,3
Kitablar	99,9	101,6	107,3
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,1	101,7	102,2
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,8	102,3	116,1
Şəxsi gigiyena əşyaları və elektrik cihazları (saç qurutmaq üçün fenlər)	100,1	102,3	117,3
Zərgərlik məmulatları	99,9	102,4	113,7
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,2	103,6	114,1

2018-ci ilin avqust ayında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri iyul ayına nisbətən 2,2 faiz, 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında isə əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,4 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 43

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymət indeksləri

	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları 2016-cı ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,4	103,1	108,9
Ayaqqabıların təmiri	100,0	102,6	106,8
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,6	105,3	113,8
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	108,2
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	142,9
Elektrik enerjisi təchizatı	100,0	100,0	128,0
Təbii qaz təchizatı	100,0	110,4	116,5
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,0	102,0	110,8
Məişət cihazlarının təmiri	100,0	102,0	109,3
Ev və məişət xidmətləri	100,0	103,4	113,3
Tibbi xidmətlər	100,0	101,4	107,0
Stomatoloji xidmətlər	100,0	101,7	109,1
Xəstəxana xidmətləri	100,0	100,6	108,0
Avtomobillərin təmiri	100,2	101,1	111,0
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,1	101,1	100,7
Dəmir yolu ilə sərnəşindəşmə xidməti	102,1	114,4	107,1
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnəşindəşmə xidməti	125,4	103,5	100,5
Hava nəqliyyatı ilə sərnəşindəşmə xidməti	101,4	98,9	115,0
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnəşindəşmə xidməti	100,0	97,1	112,3

REAL SEKTOR

...ardı

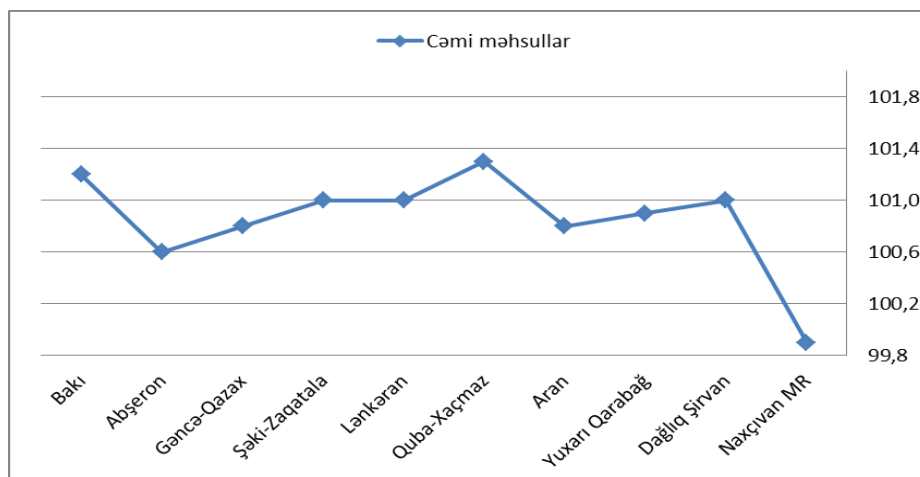
	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları 2016-cı ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	97,7	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,0	101,2	110,6
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,2	105,0	104,7
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,3	102,9	111,6
Məhmanxana xidməti	100,5	100,1	104,4
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,0	102,5	109,0
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2018-ci ilin avqust ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	101,2	100,4	99,9	103,1
Abşeron	100,6	99,5	100,0	102,6
Gəncə-Qazax	100,8	100,5	100,1	101,9
Şəki-Zaqatala	101,0	100,5	100,0	102,6
Lənkəran	101,0	100,9	100,1	102,0
Quba-Xaçmaz	101,3	101,3	100,2	102,1
Aran	100,8	100,7	100,0	101,5
Yuxarı Qarabağ	100,9	100,8	100,0	101,7
Dəqlıq Şırvan	101,0	100,8	100,1	101,8
Naxçıvan Muxtar Respublikası	99,9	99,6	100,3	100,0

Qrafik 17

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)



Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2018-ci ilin avqust ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,2 faiz, o cümlədən emal sənayesi üzrə 3,1 faiz bahalaşmış, mədənçıxarma sənayesi üzrə 2,4 faiz ucuzlaşmış, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə dəyişiklik baş verməmişdir.

Cədvəl 45

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	100,2	130,5
Mədənçıxarma sənayesi	97,6	139,4
Emal sənayesi	103,1	113,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	134,6
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2018-ci ilin avqust ayında iyul ayına nisbətən kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri 1,8 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsullarının istehsalçı qiymətləri 4,4 faiz bahalaşmış, heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə 0,3 faiz ucuzlaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə sabit qalmışdır.

Cədvəl 46

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	101,8	103,6
bitkiçilik məhsulları	104,4	102,6
heyvandarlıq məhsulları	99,7	104,3
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	101,5
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,0	107,4

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksləri. 2018-ci ilin avqust ayında nəqliyyat xidmətlərinin qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,3 faiz, o cümlədən sərnışındaşıma xidmətlərinin qiymətləri 2,8 faiz bahalaşmış, yükdaşıma xidmətlərinin qiymətləri isə 0,1 faiz ucuzlaşmışdır.

Ay ərzində rabitə, poçt və kuryer xidmətlərinin qiymətlərində əvvəlki ayla müqayisədə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 47

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2018-ci ilin avqust ayı 2018-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-avqust ayları 2017-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	100,3	98,7
Yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	99,9	98,2
Sərnışındaşıma nəqliyyatı xidməti	102,8	101,0
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,7

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə, 2018-ci il avqust ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 12170,7 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 9783,9 milyon manatı və ya 80,4 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 96,7 faizi banklar, 3,3 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

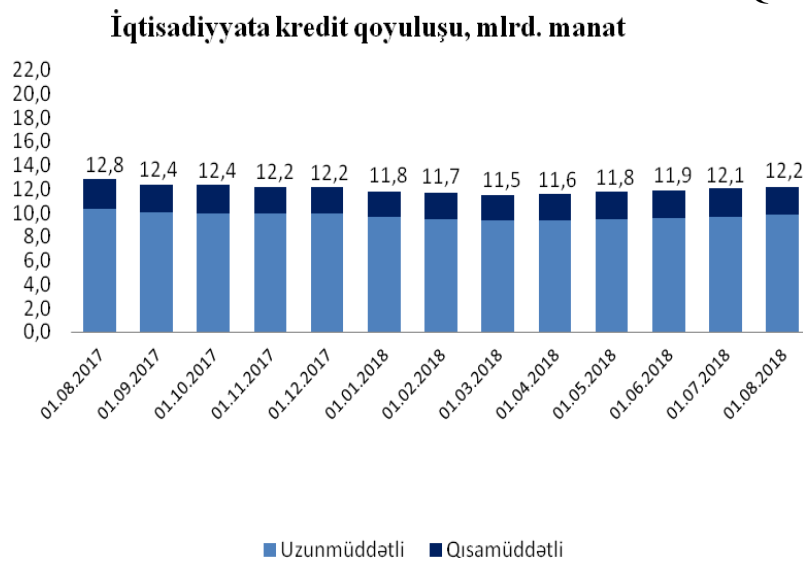
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 1782,1 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 14,6 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2018-ci il avqustun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	12170,7	94,6
<i>o cümlədən:</i>		
qısamüddətli	2386,8	94,5
uzunmüddətli	9783,9	94,7
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	1782,1	98,3
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	14,6	-

Qrafik 18



Məşğulluq və işsizlik

2018-ci il sentyabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5130,9 min nəfər olmuş, onlardan 4879,8 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il avqustun 1-i vəziyyətinə muzdlı işləyənlərin sayı 1543,1 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 881,8 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 661,3 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 33,7 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1509,4 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdlı çalışan işçilərin 23,7 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,2 faizi tikintidə, 6,8 faizi emal sənayesində, 3,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,6 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 2,2 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 21,3 faizi təhsil, 18,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,5 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,0 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,9 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,6 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,5 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar və 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrində çalışmışlar.

**2018-ci il avqust ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət
və mülkiyyət növləri üzrə muzzla işləyən işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 543,1	881,8	661,3
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	49,3	27,5	21,8
Mədənçıxarma sənayesi	33,7	13,3	20,4
Emal sənayesi	105,6	19,4	86,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	26,1	25,6	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	39,6	36,4	3,2
Tikinti	110,5	29,5	81,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	290,6	1,3	289,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	71,3	48,9	22,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	23,3	1,0	22,3
İnformasiya və rabitə	25,1	15,2	9,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	24,6	4,6	20,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	23,7	14,9	8,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	52,0	33,1	18,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	28,5	15,5	13,0
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	108,4	102,1	6,3
Təhsil	328,7	320,7	8,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	131,5	119,7	11,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	54,5	51,1	3,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	16,1	2,0	14,1

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 149,1 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	147,7
Mədəncıxarma sənayesi	151,1
Emal sənayesi	148,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	149,1
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	154,0
Tikinti	147,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	156,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	145,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	151,7
İnformasiya və rabitə	150,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	148,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	149,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	148,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	148,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	153,4
Təhsil	143,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	146,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	150,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	145,9

2018-ci il sentyabrın ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 35,4 min nəfər olmuş, onların 37,1 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta məbləği 249,9 manat olmuşdur.

**Məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu
verilmiş şəxslərin və işsizlikdən sığorta ödənişi
alanların sayı
(1 sentyabr 2018-ci il vəziyyətinə)**

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	35 440	1 004
Bakı şəhəri – cəmi	18 553	573
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1 982	96
o cümlədən:		
Xızı rayonu	75	8
Abşeron rayonu	641	31
Sumqayıt şəhəri	1 266	57
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	2 414	57
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	772	18
Qazax rayonu	414	18
Ağstafa rayonu	151	3
Tovuz rayonu	230	6
Şəmkir rayonu	327	8
Gədəbəy rayonu	151	-
Daşkəsən rayonu	3	-
Samux rayonu	52	-
Göygöl rayonu	92	-
Goranboy rayonu	174	4
Naftalan şəhəri	48	-
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	950	35
o cümlədən:		
Balakən rayonu	181	3
Zaqatala rayonu	184	8
Qax rayonu	77	4
Şəki şəhəri	310	13
Oğuz rayonu	71	4
Qəbələ rayonu	127	3
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	1 186	18
o cümlədən:		
Astara rayonu	92	1
Lənkəran şəhəri	416	8
Lerik rayonu	54	-

REAL SEKTOR

...ardı...

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Yardımlı rayonu	58	4
Masallı rayonu	191	-
Cəlilabad rayonu	375	5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	1 160	25
o cümlədən:		
Qusar rayonu	95	1
Xaçmaz rayonu	155	12
Quba rayonu	513	5
Şabran rayonu	226	4
Siyəzən rayonu	171	3
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	5 866	112
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	581	9
Beyləqan rayonu	170	1
Ağcabədi rayonu	313	1
Bərdə rayonu	1 013	9
Neftçala rayonu	384	6
Biləsuvar rayonu	234	1
Salyan rayonu	106	-
Yevlax şəhəri	167	4
Mingəçevir şəhəri	1 125	10
Ağdaş rayonu	61	3
Ucar rayonu	50	2
Zərdab rayonu	53	3
Kürdəmir rayonu	226	7
İmişli rayonu	166	7
Saatlı rayonu	110	1
Sabirabad rayonu	231	-
Hacıqabul rayonu	634	37
Şirvan şəhəri	242	11
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	1 482	24
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	361	12
Füzuli rayonu	14	-
Ağdam rayonu	739	8
Tərtər rayonu	265	-
Xocalı rayonu	29	1
Şuşa rayonu	30	1
Xocavənd rayonu	44	2

REAL SEKTOR

... sonu

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Xankəndi şəhəri	-	-
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1 255	53
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	878	-
Laçın rayonu	100	10
Qubadlı rayonu	196	40
Zəngilan rayonu	81	3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	592	11
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	44	1
İsmayilli rayonu	268	3
Ağsu rayonu	123	3
Şamaxı rayonu	157	4
Naxçıvan Muxtar Respublikası – cəmi	-	-

Dövlət büdcəsi

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 28,9 faiz artaraq 12130,2 milyon manata, xərcləri isə 19,3 faiz artaraq 11649,3 milyon manata çatmışdır. Büdcənin icrasında yaranmış 480,9 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 1,1 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 52

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2018-ci ilin yanvar-iyulu 2017-ci ilin yanvar-iyuluna nisbətən, faizlə
	2018-ci ilin yanvar-iyul ayları	2017-ci ilin yanvar-iyul ayları	
Gəlirlər – cəmi	12130,2	9410,1	128,9
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	568,2	610,6	93,1
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	1521,3	1494,0	101,8
Torpaq vergisi	29,0	27,5	105,5
Əmlak vergisi	103,0	97,8	105,3
Əlavə dəyər vergisi	2369,5	1907,7	124,2
Sadələşdirilmiş vergi	269,1	210,6	127,8
Aksiz	404,8	327,9	123,5
Yol vergisi	63,5	116,8	54,4
Mədən vergisi	76,5	66,2	115,6
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	602,7	516,7	116,6
Digər daxilolmalar	6122,6	4034,3	151,8

Daxilolmaların 19,5 faizi əlavə dəyər vergisi, 12,6 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,0 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,7 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,3 faizi aksizlər, 2,2 faizi sadələşdirilmiş vergi, 0,9 faizi əmlak

DÖVLƏT SEKTORU

vergisi, 1,3 faizi vergilərin digər növləri, 50,5 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 53

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	İcra, milyon manat		2018-ci ilin yanvar-iyulu 2017-ci ilin yanvar-iyuluna nisbətən, faizlə
	2018-ci ilin yanvar-iyul ayları	2017-ci ilin yanvar-iyul ayları	
Xərclər – cəmi	11649,3	9765,6	119,3
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	1900,0	1464,3	129,8
ondan:			
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	139,4	164,6	84,7
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	683,6	629,4	108,6
Təhsil	1184,0	988,2	119,8
Səhiyyə	391,4	375,8	104,2
Sosial müdafiə və sosial təminat	1384,7	1296,7	106,8
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	140,2	125,7	111,5
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	3581,7	2817,4	127,1
o cümlədən:			
mənzil və kommunal təsərrüfatı	189,5	135,4	140,0
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	287,5	248,0	115,9
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	2612,8	1735,4	150,6
nəqliyyat və rabitə	116,7	34,7	3,4 dəfə
yanacaq və enerji	7,6	2,0	3,8 dəfə
iqtisadi fəaliyyət	367,6	661,9	55,5
Digər xərclər	2383,7	2068,1	115,3
Profisit	480,9	-355,5	-

Büdcə vəsaitlərinin 30,7 faizi iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin, 16,3 faizi ümumi dövlət xidmətləri, 13,6 faizi təhsil və səhiyyə sahələrinin, 11,9 faizi sosial müdafiə və sosial təminat, 27,5 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 54

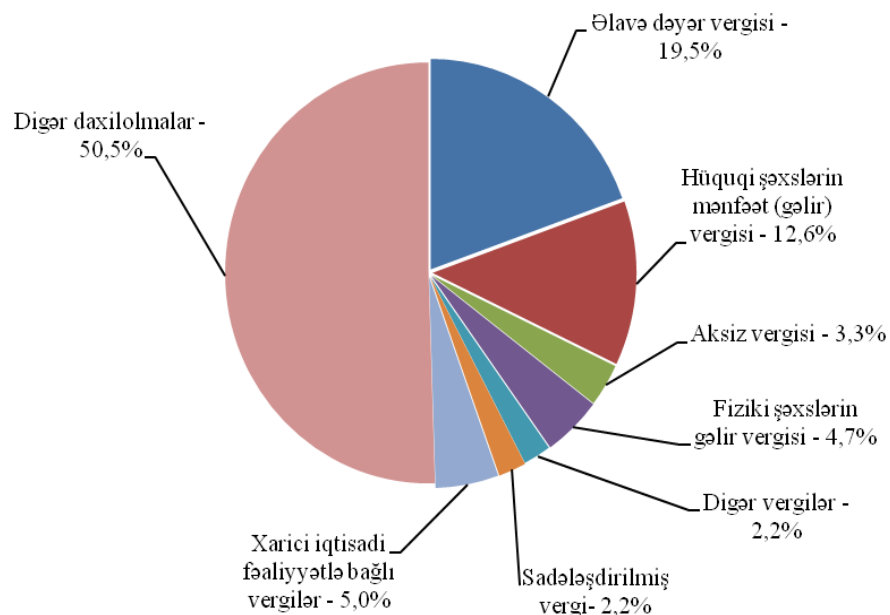
Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	100,0	27,9
o cümlədən:		
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	4,7	1,3
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	12,6	3,5
Torpaq vergisi	0,2	0,1
Əmlak vergisi	0,9	0,2
Əlavə dəyər vergisi	19,5	5,5
Sadələşdirilmiş vergi	2,2	0,6
Aksiz	3,3	0,9
Yol vergisi	0,5	0,1
Mədən vergisi	0,6	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	5,0	1,4
Digər daxilolmalar	50,5	14,1

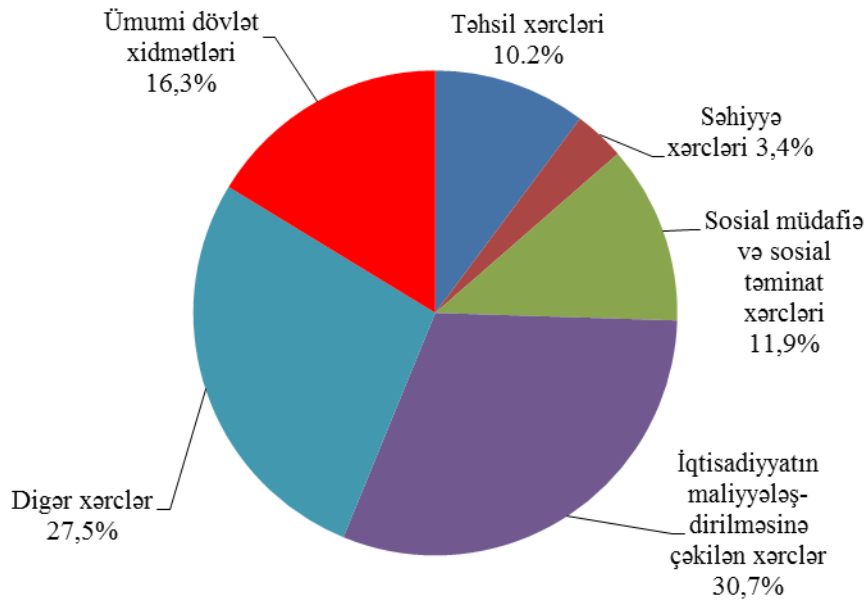
Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	100,0	26,8
o cümlədən:		
Ümumi dövlət xidmətləri	16,3	4,4
ondan:		
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	1,2	0,3
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	5,9	1,6
Təhsil	10,2	2,7
Səhiyyə	3,4	0,9
Sosial müdafiə və sosial təminat	11,9	3,2
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,2	0,3
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	30,7	8,2
o cümlədən:		
mənzil və kommunal təsərrüfatı	1,6	0,4
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	2,4	0,7
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	22,4	6,0
nəqliyyat və rabitə	1,0	0,3
yanacaq və enerji	0,1	0,02
iqtisadi fəaliyyət	3,2	0,8
Digər xərclər	20,4	5,5
Profisit	-	1,1

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturu**



**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında büdcə xərclərinin
strukturu**



Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 14029,7 milyon manat, xərcləri 13485,7 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 544,0 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 1,1 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 170 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 101 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 162 ölkədən idxal olunmuşdur.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 17474,7 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 11698,5 milyon dollar, idxalın dəyəri 5776,2 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 5922,3 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

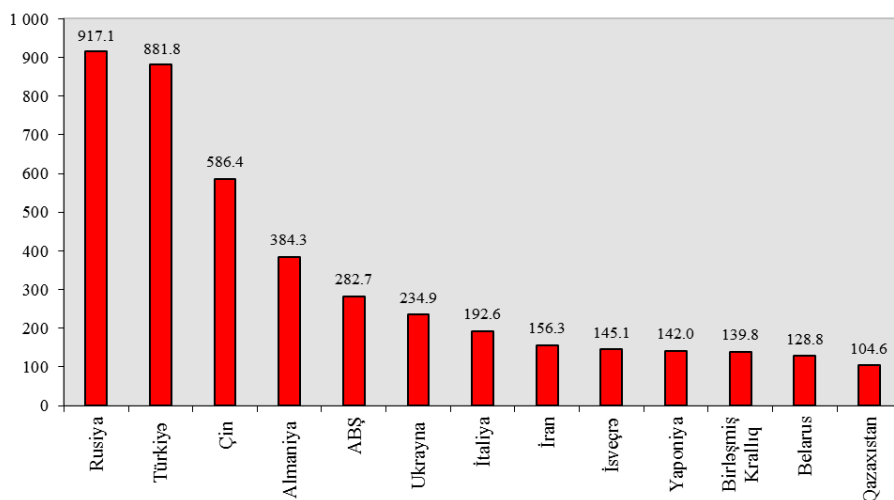
2017-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 35,6 faiz, real ifadədə isə 0,7 faiz, o cümlədən ixrac 0,8 faiz, idxal 0,5 faiz artmışdır. Hesabat dövründə faktiki qiymətlərlə ölkədən 37,3 faiz çox məhsul ixrac olunmuş, idxal edilmiş məhsulların dəyərində 32,2 faiz artım müşahidə edilmişdir.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 83,5 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, İsrail, Almaniya, Hindistan, Çin, ABŞ, Tayvan (Çinin əyaləti), İndoneziya, Kanada, Çexiya, Fransa, Portuqaliya, Gürcüstan, Ukrayna, Birləşmiş Krallıq, İspaniya və İsveçrə ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 15,9 faizi Rusiyanın, 15,3 faizi Türkiyənin, 10,2 faizi Çinin, 6,7 faizi Almaniyanın, 4,9 faizi ABŞ-ın, 4,1 faizi Ukraynanın, 3,3 faizi İtaliyanın, 2,7 faizi İranın, hər biri 2,5 faiz olmaqla İsveçrə və Yaponiyanın, 2,4 faizi Birləşmiş Krallığın, 2,2 faizi Belarusun, 1,8 faizi Qazaxıstanın, 1,7 faizi Fransanın, hər biri 1,4 faiz olmaqla Koreya, Türkmənistan və Çexiyanın, 19,6 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

Qrafik 21

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında idxalda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)



İdxalda maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, ərzaq məhsulları, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, əczaçılıq məhsulları, tütün məmulatları, mebel və onun hissələrinin dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxalın 57,2 faizini avtomobil, 22,4 faizini dəmir yolu, 15,1 faizini hava, 4,8 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,5 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2017-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə 2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında buğda idxalı 17,1 faiz, bitki yağları – 41,7 faiz, təzə meyvə – 47,5 faiz, çay – 6,3 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 3,7 faiz, qara metallardan borular – 2,0 dəfə, minik avtomobilləri – 2,7 dəfə, qara metallardan çubuqlar – 27,3 faiz, mineral gübrələr – 77,0 faiz, mebel – 32,1 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 4,1 faiz, rezin şinlər – 2,0 faiz, polietilen – 60,0 faiz, məişət kondisionerləri – 20,2 faiz, yük

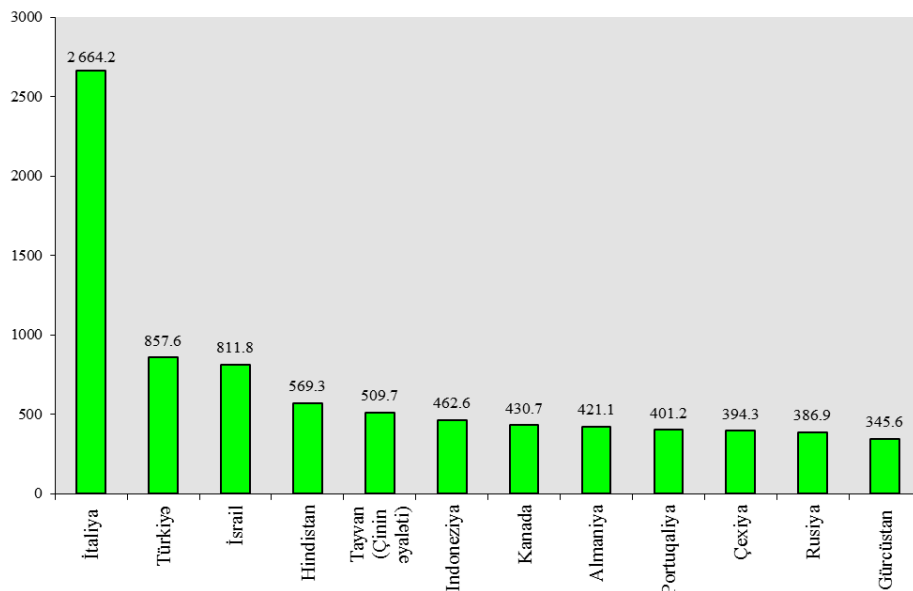
avtomobilləri – 2,2 dəfə, paltaryuyan maşınlar – 29,2 faiz, sement və sement klinkerləri – 59,4 faiz, məişət soyuducuları – 2,3 dəfə artmış, siqaret idxalı isə 3,7 faiz, xam şəkər və şəkər – 45,2 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 20,7 faiz, kartof – 23,2 faiz, mal əti – 21,0 faiz, təzə tərəvəz – 46,3 faiz, polad prokatı – 2,2 faiz, qara metallardan küncüklər – 7,3 faiz, avtobuslar – 37,8 faiz azalmışdır.

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkəyə 10402 ədəd minik avtomobili, 1157 ədəd yük avtomobili, 69 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 24,8 faizini İtaliyaya, 8,0 faizini Türkiyəyə, 7,6 faizini İsrailə, 5,3 faizini Hindistana, 4,7 faizini Tayvana (Çinin əyaləti), 4,3 faizini İndoneziyaya, 4,0 faizini Kanadaya, 3,9 faizini Almaniyaya, hər biri 3,7 faiz olmaqla Portuqaliya və Çexiyaya, 3,6 faizini Rusiyaya, 3,2 faizini Gürcüstana, 3,0 faizini Fransaya, 2,6 faizini İspaniyaya, 2,4 faizini ABŞ-a, 1,9 faizini Birləşmiş Krallığa, 1,7 faizini Rumıniyaya, 1,6 faizini Avstriyaya, 1,5 faizini Yunanıstana, 1,4 faizini Ukraynaya, qalan 7,1 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

Qrafik 22

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)



2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında ixracın 88,3 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 5,5 faizini avtomobil, 3,8 faizini dəmir yolu, 1,7 faizini hava, 0,7 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, neft məhsulları, meyvə-tərəvəz, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, qara metallardan hazırlanan məmulatlar, pambıq lifi və ipliyi, kimya sənayesi məhsulları, şəkər, bitki yağları, alkoqollu, alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

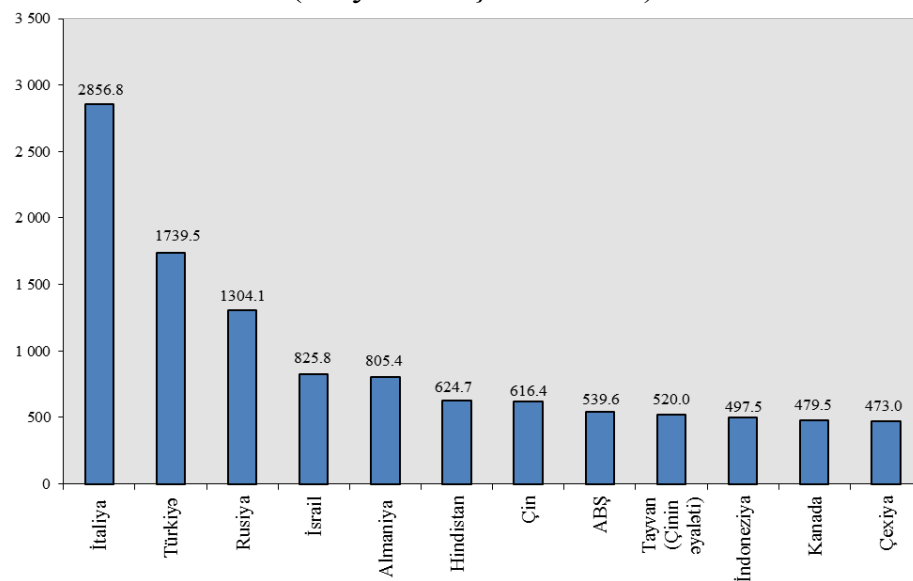
2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 48,0 faiz, kartof – 15,5 faiz, bitki yağları – 23,6 faiz, təbii üzüm

şərabları və üzüm suslosu – 2,0 dəfə, meyvə və tərəvəz konservləri – 23,5 faiz, polietilen – 10,9 faiz, emal olunmamış alüminium – 18,5 faiz, pambıq lifi – 66,9 faiz, qara metallardan borular – 10,2 faiz, pambıq ipliği – 23,1 faiz artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 1,5 faiz, şəkər – 44,7 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 15,2 faiz, tütün – 20,1 faiz, çay – 17,6 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 7,8 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 70,9 faiz, bentonit gili – 3,2 faiz azalmışdır.

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 13,5 faiz, real ifadədə isə 3,8 faiz artaraq 968,6 milyon dollara bərabər olmuşdur.

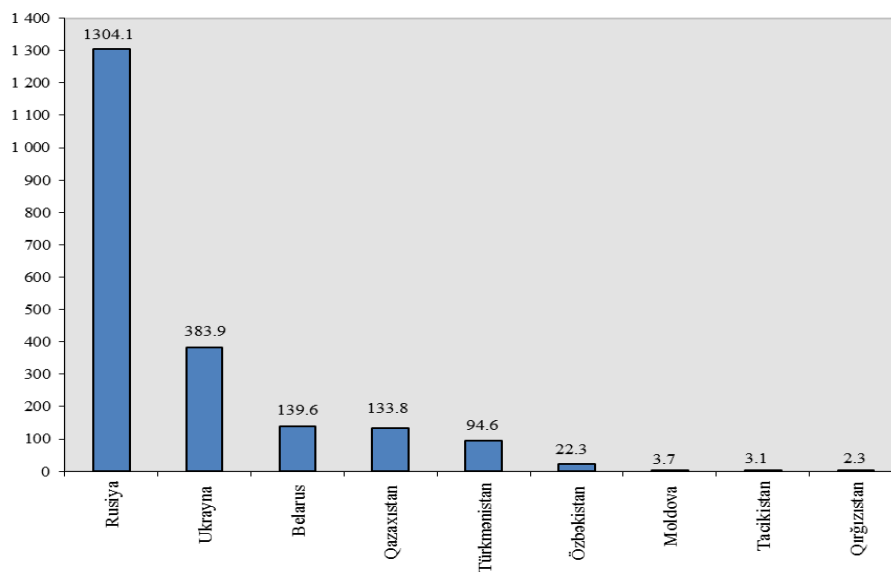
Qrafik 23

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında xarici ticarət
dövriyyəsində daha çox paya malik olan
ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)**



Qrafik 24

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə
ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)**



2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkəmizə 33,7 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif məhsullar daxil olmuşdur.

Əhalinin gəlirləri

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,5 faiz artaraq 34786,3 milyon manat və ya əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 3548,1 manat təşkil etmişdir.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 31930,0 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,9 faiz çox vəsait qalmışdır.

Cədvəl 56

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	34786,3	109,5
hər nəfərə, manat	3548,1	108,5
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	31930,0	109,9
hər nəfərə, manat	3256,8	109,0

Əməkhaqqı

2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlarla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,7 faiz artaraq 542,3 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft sektorunda 3142,7 manat, qeyri-neft sektorunda 483,0 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 428,6 manat, özəl müəssisələrdə isə 696,7 manat olmuşdur.

Cədvəl 57

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı
(manat)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	542,3	428,6	696,7
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	271,4	218,6	344,8
Mədənçıxarma sənayesi	3 102,1	1 331,9	4 269,1
Emal sənayesi	549,7	723,0	513,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	575,4	574,7	616,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	301,6	261,1	753,5
Tikinti	722,9	541,4	796,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	388,8	345,8	389,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	804,1	787,9	840,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai işə	536,2	792,4	525,2
İnformasiya və rabitə	869,1	612,6	1 271,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1 490,6	1 420,5	1 506,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	400,7	313,6	573,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	990,9	431,4	1 979,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	548,3	499,0	604,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	573,1	595,5	211,8
Təhsil	362,1	359,2	471,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	240,8	235,8	292,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	293,8	256,9	823,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	618,9	614,0	619,7

Mədənçixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2018-ci il avqust ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği 8049,5 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 62,3 faizi xarici, 37,7 faizi isə milli valyutada qoyulmuşdur. Milli valyutada olan əmanətlər əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,7 dəfə artmış, xarici valyutada əmanətlər isə 0,5 faiz azalmışdır.

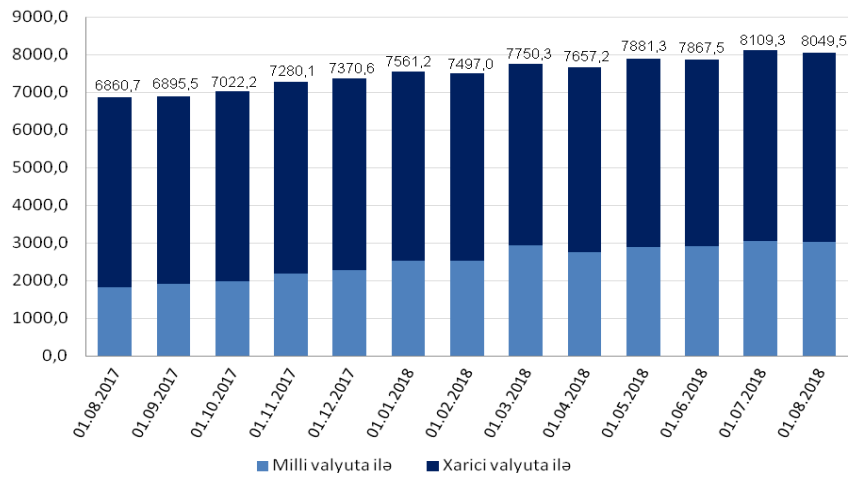
Cədvəl 58

Əhalinin əmanətləri

	2018-ci il avqustun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	8049,5	117,3
o cümlədən:		
milli valyutada	3033,9	166,5
xarici valyutada	5015,6	99,5

Qrafik 25

Əhalinin əmanətləri, mln. manat



Avqust ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,96 manata (2,04), 100 Rus rubluna 2,57 manata (2,81) bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə üzrə əhalinin sayı ilin əvvəlindən 45141 nəfər və ya 0,5 faiz artaraq 2018-ci il avqust ayının 1-i vəziyyətinə 9943226 nəfərə çatmışdır. Bir kvadrat kilometrə düşən əhalinin sayı 115 nəfər olmuşdur.

Əhalinin 52,9 faizi şəhər yerlərində, 47,1 faizi kənd yerlərində məskunlaşmış, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Cədvəl 59

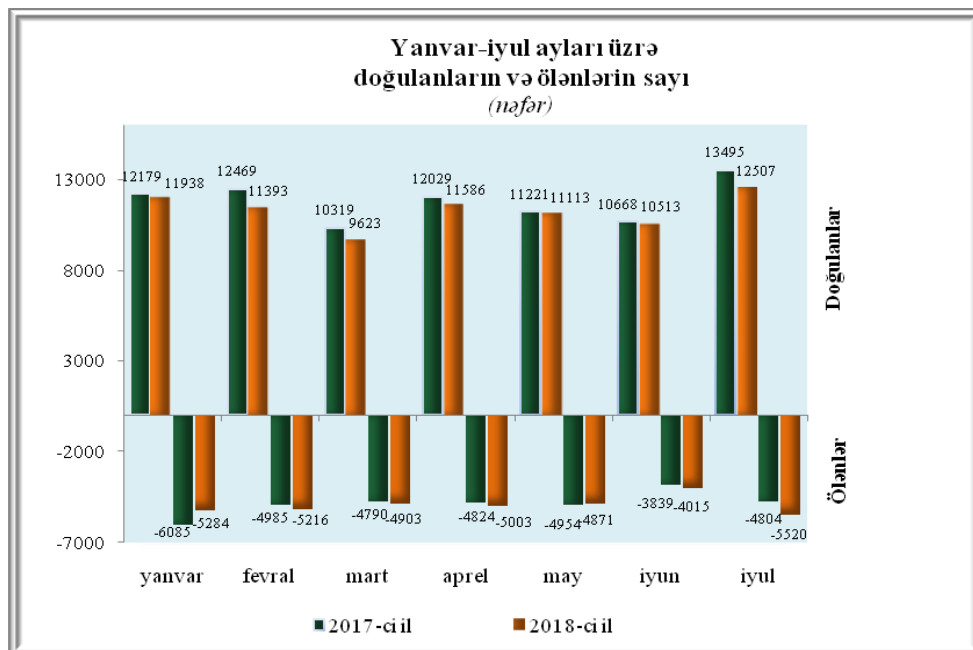
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - iyul					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2018	2017	artım (+) azalma (-)	2018	2017	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	43861	48099	-4238	7,7	8,5	90,6
doğulanlar	78673	82380	-3707	13,8	14,6	94,5
ölənlər	34812	34281	+531	6,1	6,1	100,0
Nikahlar	33009	32864	+145	5,8	5,8	100,0
Boşanmalar	8538	8532	+6	1,5	1,5	100,0

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin yanvar-iyul ayları ərzində Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 78673 doğulan körpə qeydə alınmış və bu göstərici əhalinin hər 1000 nəfərinə 13,8 təşkil etmişdir. Doğulan körpələrin 53,0 faizi oğlan, 47,0 faizi isə qız uşaqlarıdır. Körpələrdən 1458-i əkiz, 57-si üçəm doğulanlardır.

Qrafik 26



2018-ci ilin 7 ayında ölkədə 34812 ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 6,1 təşkil etmişdir.

Cari ilin yanvar-iyul ayları ərzində qeydiyyat şöbələri tərəfindən 33009 nikah və 8538 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 5,8, boşanmaların sayı isə 1,5 olmuşdur.

Bu ilin yanvar-iyul aylarında Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən daimi yaşamaq üçün 2109 nəfər Azərbaycana gələn, 829 nəfər isə Azərbaycandan gedən qeydə alınmış, miqrasiya saldosu müsbət 1280 nəfər təşkil etmişdir.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2017-ci il
2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	101,0	192,7	111,9	101,3
yanvar-fevral	96,3	190,1	112,5	101,4
yanvar-mart	93,2	174,6	113,2	101,6
yanvar-aprel	94,0	166,3	113,5	101,7
yanvar-may	94,5	157,7	113,8	101,9
yanvar-iyun	94,5	149,7	113,9	101,8
yanvar-iyul	94,6	146,0	114,0	101,8
yanvar-avqust	94,0	143,3	114,0	102,0

2018-ci il
2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	101,5	117,2	105,5	102,4
yanvar-fevral	101,4	116,3	104,7	102,5
yanvar-mart	102,0	118,8	104,0	102,6
yanvar-aprel	100,9	121,9	103,5	102,5
yanvar-may	100,7	125,1	103,2	102,4
yanvar-iyun	101,0	128,1	103,0	102,5
yanvar-iyul	100,7	129,9	102,8	102,6
yanvar-avqust	101,9	130,5	102,7	102,7

**2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2018-ci ilin yanvar- avqust aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir:		
Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	1247,7	111,7
Ümumi təhsil müəssisələri, şagird yeri	6738	3,0d
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	15	-
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	8953,6	87,2
ondan məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə	6232,0	77,1
xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisinə	2051,0	124,9
yaşayış evlərinin tikintisinə	670,6	122,2
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir - cəmi	6193,0	82,7

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2013			
Yanvar	2 678,2	1 289,2	8 569,4
Aprel	2 688,4	1 290,6	8 761,0
İyul	2 696,8	1 292,7	8 740,9
Oktyabr	2 695,4	1 295,8	8 680,8
2014			
Yanvar	2 703,3	1 301,6	8 630,5
Aprel	2 718,9	1 304,9	8 852,8
İyul	2 724,1	1 306,0	8 841,2
Oktyabr	2 721,4	1 305,4	8 767,5
2015			
Yanvar	2 697,5	1 299,2	8 645,4
Aprel	2 701,9	1 298,4	8 784,4
İyul	2 708,2	1 301,3	8 807,4
Oktyabr	2 703,9	1 301,4	8 743,4
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2018-ci ilin yanvar- avqust ayları	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	151 795,2	150 059,8	101,2
o cümlədən:			
Dəmir yolu	9 137,6	9 357,0	97,7
Dəniz	5 559,7	5 331,1	104,3
Hava	135,3	105,1	128,7
Boru kəməri	38 209,3	39 109,5	97,7
neft kəməri	27 380,2	28 642,8	95,6
qaz kəməri	10 829,1	10 466,7	103,5
Avtomobil	98 753,3	96 157,1	102,7

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2018-ci ilin yanvar- avqust ayları	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	61 040,7	60 779,3	100,4
o cümlədən:			
Dəmir yolu	2 929,6	3 039,0	96,4
Dəniz	3 045,2	2 836,2	107,4
Hava	580,4	446,3	130,0
Boru kəməri	43 459,5	43 732,1	99,4
neft kəməri	39 927,6	40 357,1	98,9
qaz kəməri	3 531,9	3 375,0	104,6
Avtomobil	11 026,0	10 725,7	102,8

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2018-ci ilin yanvar- avqust ayları	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	1 279 137,1	1 262 370,7	101,3
o cümlədən:			
Dəmir yolu	1 766,3	1 616,9	109,2
Dəniz	10,9	12,7	85,8
Hava	1 687,3	1 598,2	105,6
Metro	150 372,0	148 796,2	101,1
Avtomobil	1 125 300,6	1 110 346,7	101,3
avtobus	1 080 933,2	1 067 061,4	101,3
taksi	44 367,4	43 285,3	102,5

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2018-ci ilin yanvar- avqust ayları	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	21 757,0	21 208,6	102,6
o cümlədən:			
Dəmir yolu	305,6	316,8	96,5
Dəniz	4,6	5,7	80,7
Hava	3 483,4	3 162,2	110,2
Metro	1 659,2	1 641,8	101,1
Avtomobil	16 304,2	16 082,1	101,4
avtobus	15 279,5	15 083,4	101,3
taksi	1 024,7	998,7	102,6

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi

	2017		2018	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	2575,7	101,3	2794,6	102,4
Fevral	2350,3	101,7	2520,3	102,6
Mart	3000,1	101,8	3176,8	103,0
I rüb	7926,1	101,6	8491,7	102,6
Aprəl	2299,6	101,8	2397,1	101,9
May	2692,6	102,8	2808,9	102,1
İyun	3264,6	101,4	3448,2	102,9
II rüb	8256,8	101,1	8654,2	102,7
Yanvar-iyun	16182,9	101,8	17145,9	102,5
İyul	2804,4	102,0	2936,4	103,0
Avqust	2735,7	103,1	2884,1	103,7
Sentyabr	3077,8	103,3		
III rüb	8617,9	102,5		
Yanvar-sentyabr	24800,8	102,1		
Oktyabr	3233,1	102,7		
Noyabr	2828,9	103,7		
Dekabr	4405,3	105,4		
IV rüb	10467,3	103,6		
İllik	35268,1	102,5		

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsul qrupları üzrə
dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq məhsulları	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2017				
Yanvar	1298,2	100,8	1277,5	101,7
Fevral	1200,6	100,4	1149,7	103,1
Mart	1540,5	100,4	1459,6	103,2
I rüb	4039,3	100,7	3886,8	102,6
Aprel	1131,6	100,7	1168,0	102,9
May	1358,1	101,9	1334,5	103,7
İyun	1571,1	101,6	1693,5	101,2
II rüb	4060,8	101,4	4196,0	102,5
Yanvar-iyun	8100,1	101,0	8082,8	102,5
İyul	1462,2	102,1	1342,2	102,0
Avqust	1420,7	101,3	1315,0	104,9
Sentyabr	1573,1	103,4	1504,7	103,3
III rüb	4456,0	102,3	4161,9	103,4
Yanvar – sentyabr	12556,1	101,4	12244,7	102,9
Oktyabr	1628,7	102,5	1604,4	102,9
Noyabr	1439,0	104,9	1389,9	102,6
Dekabr	2259,6	104,4	2145,7	106,6
IV rüb	5327,3	103,6	5140,0	104,2
Yanvar dekabr	17883,4	101,9	17384,7	103,1
2018				
Yanvar	1411,4	101,7	1383,2	103,0
Fevral	1279,9	101,8	1240,4	103,4
Mart	1612,8	102,6	1564,0	103,4
I rüb	4304,1	102,0	4187,6	103,3
Aprel	1162,0	101,5	1235,1	102,3
May	1392,6	101,3	1416,3	102,9
İyun	1640,3	102,2	1807,9	103,5
II rüb	4194,9	101,8	4459,3	103,0
Yanvar-iyun	8499,0	101,9	8646,9	103,1
İyul	1522,1	102,4	1414,3	103,7
Avqust	1511,3	104,6	1372,8	102,8

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2017-ci il		2018-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	88 695,6	100,3	97 479,7	103,5
Fevral	88 766,8	103,4	95 550,8	103,8
Mart	102 270,9	103,7	109 424,1	104,1
I rüb	279 733,3	100,6	302 454,6	103,8
Aprel	86 638,2	102,1	93 079,6	104,6
May	105 914,2	102,3	115 707,6	106,8
İyun	129 853,0	102,5	141 021,6	106,0
II rüb	322 405,4	102,3	349 808,8	105,9
Yanvar-iyun	602 138,7	102,1	652 263,4	104,8
İyul	116 113,7	105,3	126 193,7	106,9
Avqust	108 780,2	105,0	127 431,2	115,3
Sentyabr	118 189,6	104,3		
III rüb	343 083,5	104,9		
Yanvar-sentyabr	945 222,2	103,2		
Oktyabr	128 024,4	102,9		
Noyabr	131 083,0	104,1		
Dekabr	197 432,5	105,9		
IV rüb	456 539,9	105,0		
İllik	1 401 762,1	103,4		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2017-ci il		2018-ci il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	700,6	97,3	737,5	101,3
Fevral	514,9	99,2	536,7	101,5
Mart	700,4	101,0	729,9	101,9
I rüb	1 915,9	98,6	2 004,1	101,7
Aprel	509,9	103,1	536,3	102,9
May	597,7	101,8	635,1	104,4
İyun	698,8	101,7	730,7	102,8
II rüb	1 806,4	102,2	1 902,1	103,3
Yanvar-iyun	3 722,3	100,4	3 906,2	102,5
İyul	722,4	100,9	759,3	103,7
Avqust	719,4	101,1	770,5	103,6
Sentyabr	815,3	102,1		
III rüb	2 257,1	101,4		
Yanvar-sentyabr	5 979,4	100,8		
Oktyabr	778,1	102,1		
Noyabr	775,0	101,6		
Dekabr	1 103,5	102,9		
IV rüb	2 656,6	102,4		
İllik	8 636,0	101,2		

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	16524542,0	5776222,5	10748319,5
o cümlədən:			
İtaliya	2856787,2	192583,4	2664203,8
Türkiyə	1739453,4	881847,7	857605,7
Rusiya Federasiyası	1304076,9	917145,7	386931,2
İsrail	825752,2	13975,3	811776,9
Almaniya	805360,6	384300,5	421060,1
Hindistan	624744,3	55449,2	569295,1
Çin	616402,7	586378,0	30024,7
Amerika Birləşmiş Ştatları	539615,5	282737,7	256877,8
Tayvan (Çinin əyaləti)	520028,7	10318,0	509710,7
İndoneziya	497509,2	34902,1	462607,1
Kanada	479475,9	48768,2	430707,7
Çexiya	473016,0	78731,5	394284,5
Fransa	417271,4	95625,0	321646,4
Portuqaliya	411052,7	9869,9	401182,8
Gürcüstan	392552,5	46911,1	345641,4
Ukrayna	383936,0	234923,2	149012,8
Birləşmiş Krallıq	339536,5	139834,7	199701,8
İspaniya	335103,2	52138,1	282965,1
İsveçrə	223371,6	145091,5	78280,1
Rumıniya	216350,3	31488,4	184861,9
Avstriya	215547,3	43839,8	171707,5
İran İslam Respublikası	169752,9	156251,9	13501,0
Yunanıstan	164428,6	5819,2	158609,4
Yaponiya	148432,2	142019,2	6413,0
Belarus	139634,2	128791,8	10842,4
Digər ölkələr	1685350,0	1056481,4	628868,6

*) Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu*

milyon ABŞ dolları

Dövr	2018-ci il			2017-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	348,8	-200,9	549,7	658,8	-52,4	711,2
Fevral	409,7	-82,3	492,0	753,5	-121,7	875,2
Mart	405,5	-165,8	571,3	628,3	-43,3	671,6
I rüb	1164,0	-449,0	1613,0	2040,6	-217,4	2258,0
Aprel	1462,2	-75,0	1537,2	569,6	-107,8	677,4
May	888,9	-120,7	1009,6	588,0	-94,8	682,8
İyun	486,9	-85,1	572,0	509,5	-34,8	544,3
II rüb	2838,0	-280,8	3118,8	1667,1	-237,4	1904,5
I y/illik	4002,0	-729,8	4731,8	3707,7	-454,8	4162,5
İyul	970,1	-156,7	1126,8	145,8	-129,1	274,9
Avqust				450,4	-93,8	544,2
Sentyabr				283,0	-171,4	454,4
III rüb				879,2	-394,3	1273,5
9 aylıq				4586,9	-849,1	5436,0
Oktyabr				130,1	-160,1	290,2
Noyabr				237,6	-158,6	396,2
Dekabr				75,0	-178,3	253,3
IV rüb				442,7	-497,0	939,7
İllik				5029,6	-1346,1	6375,7

*) Gömrük məlumatı

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar***

Malların adı	2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında		2017-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, min ton	166,6	155508,2	98,5	107,9
Təzə meyvə, ton	89178,3	115861,0	148,0	139,5
Kartof, ton	66479,2	29598,4	115,5	114,7
Çay, ton	805,7	5479,4	82,4	99,3
Bitki yağları, ton	6638,9	5406,3	123,6	92,7
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	1140,2	1161,0	92,2	94,5
Şəkər, ton	25461,8	14867,7	55,3	49,5
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	3385,7	4076,1	123,5	185,4
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	4533,1	5772,1	84,8	102,7
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	373,0	4599,1	2,0 d.	143,6
Tütün, ton	1809,0	5675,7	79,9	80,7
Bentonit gili, ton	88098,4	4990,4	96,8	86,8
Xam neft, min ton	16658,9	8676292,3	99,3	133,5
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	18914,5	9482475,6	100,1	142,1
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, min ton	232,7	126501,1	4,0 d.	5,6 d.
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, min ton	372,2	197246,9	94,5	133,4
Maye qaz, ton	60462,3	10712,2	122,2	96,8
Təbii qaz, mln. kub metr	4049,7	749714,0	104,1	111,5
Təbii qaz, mln. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	5176,4	893684,5	98,7	112,1
Neft koksu, min ton	145,0	8994,3	98,7	102,0
Polietilen, ton	60228,0	57339,5	110,9	105,3
Pambıq lifi, ton	28653,5	44710,8	166,9	177,5
Pambıq ipliyi, ton	4968,2	12422,1	123,1	131,6
Qara metallardan borular, ton	37945,7	30541,2	110,2	128,6
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	17176,5	7623,0	29,1	42,7
Emal olunmamış alüminium, ton	23093,3	48866,9	118,5	165,1

*) Gömrük məlumatı

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar***

Malların adı	2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında		2017-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	4621,8	14089,0	79,0	87,3
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	17970,0	19928,4	103,7	99,3
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	7304,2	42987,7	79,3	106,5
Kartof, ton	80480,6	20446,0	76,8	91,0
Təzə tərəvəz, ton	11577,6	6276,5	53,7	61,9
Təzə meyvə, ton	67425,9	59801,4	147,5	147,3
Çay, ton	7494,5	29118,9	106,3	107,0
Buğda, min ton	598,4	106045,9	117,1	110,4
Bitki yağları, ton	85855,4	73687,2	141,7	132,9
Xam şəkər və şəkər, min ton	116,3	43255,3	54,8	43,6
Siqaretlər mlyn. ədəd	5225,1	67594,9	96,3	80,3
Sement və sement klinkerləri, ton	27859,3	6733,1	159,4	173,9
Mineral gübrələr, min ton	174,4	48710,9	177,0	179,8
Polietilen, ton	22535,0	28911,2	160,0	177,7
Rezin şinlər, min ədəd	1028,3	32750,8	102,0	105,5
Polad prokatı, min ton	159,1	187765,4	97,8	186,8
Qara metallardan çubuqlar, ton	84496,1	51377,8	127,3	153,9
Qara metallardan küncüklər, ton	20626,5	17347,6	92,7	109,1
Qara metallardan borular, min ton	117,3	220967,7	2,0 d.	2,3 d.
Məişət kondisionerləri, ədəd	99185	23810,4	120,2	132,0
Məişət soyuducuları, ədəd	21936	5212,9	2,3 d.	2,2 d.
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	91997	16404,5	129,2	140,6
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, min ədəd	227,9	36444,1	104,1	91,1
Minik avtomobilləri, ədəd	10402	178988,9	2,7 d.	2,1 d.
Avtobuslar, ədəd	69	4431,0	62,2	56,1
Yük avtomobilləri, ədəd	1157	19201,1	2,2 d.	2,2 d.
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, min ədəd	404,9	42399,3	132,1	128,7

*) Gömrük məlumatı

Cədvəl 88

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	100,2	108,3 ¹⁾	104,4	104,1 ¹⁾	99,8	103,7 ²⁾	101,6 ^{1)*}	107,2 ¹⁾	103,6 ³⁾
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	100,7	104,3	107,5	105,1	91,4	108,4 ¹⁾	103,1	113,0	102,6
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	129,9	103,3	106,9	117,1	103,4	100,9	109,6	103,9	117,7
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər	82,1	110,4	111,3	123,7	105,1	102,9 ²⁾	103,2 ¹⁾	135,2	137,4 ^{1) 4)}
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük göndərilməsi	95,7	105,6	111,1	108,1	112,0 ⁵⁾	114,7	103,1	120,4	95,6
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,6	101,4	109,6	105,6	105,2		102,5	105,3	106,0
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	105,4	101,8	111,9	106,0	108,7	106,4 ⁶⁾	103,1	125,0	105,8
İstehlak qiymətlərinin indeksi	102,8	102,4	104,6	106,3	102,1	104,0	102,3	103,1	112,1
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	109,4 ⁷⁾		113,3 ¹⁾				105,5 ^{8)*}		
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	105,7 ⁷⁾						106,0*		
Sərəncamda qalan real gəlirlər	106,9 ⁷⁾		107,6 ¹⁾				102,6 ^{9)*}		
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq nominal əmək haqqı	103,6 ¹⁾	104,0*	118,1	108,7*	106,6 ¹⁾	113,2 ²⁾	111,1*	105,3 ¹⁾	126,2 ¹⁾
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı				100,5*			92,2*		
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	98,7	89,8	53,1	160,4	107,2	77,3	86,6	100,2 ¹⁾	93,2

...ardı

**2018-ci ilin yanvar-iyul aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	90,8 ¹⁰⁾	117,3	119,4 ¹⁾	122,3 ¹¹⁾	102,7 ¹⁾	127,9 ¹⁾	126,9 ¹²⁾	118,5	112,7 ¹⁾
o cümlədən									
MDB dövlətlərinə	94,2	131,2	108,9	112,7	126,0	96,0	119,0	136,4	106,6
MDB dövlətlərindən kənarda	90,7	112,9	135,1	124,3	85,4	136,4	128,2	105,2	113,8
İdxal (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	103,7 ¹⁰⁾	132,1	120,5 ¹⁾	110,7 ¹¹⁾	122,8 ¹⁾	125,4 ¹⁾	112,9 ¹²⁾	123,9	114,5 ¹⁾
o cümlədən									
MDB dövlətlərinə	113,7	120,4	124,6	105,2	100,6	117,4	110,9	115,0	122,3
MDB dövlətlərindən kənarda	100,5	138,1	114,1	115,8	141,5	128,0	113,2	137,5	112,3

¹⁾ 2018-ci ilin yanvar-iyunu 2017-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən

²⁾ 2018-ci ilin yanvar-martı 2017-ci ilin yanvar-martına nisbətən.

³⁾ 2018-ci ilin II rübü 2017-ci ilin II rübünə nisbətən

⁴⁾ Qeyri-maddi aktivlərə yönəldilən investisiyalar daxil olmaqla

⁵⁾Yüklərin yüklənməsi

⁶⁾ 2018-ci ilin yanvar-iyunu 2017-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri

⁷⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən

⁸⁾ Müqayisəlik üçün göstərici 2017-ci ilin yanvar ayında pensiyaçılara 5000 rubl məbləğində ödənilən birdəfəlik müavinət nəzərə alınmadan hesablanmışdır. Ödənişlər hesablanmaqla əhalinin pul gəlirlərinin artım sürəti (faktiki qiymətlərlə) 104,7 faiz təşkil etmişdir.

⁹⁾ Müqayisəlik üçün göstərici 2017-ci ilin yanvar ayında pensiyaçılara 5000 rubl məbləğində ödənilən birdəfəlik müavinət nəzərə alınmadan hesablanmışdır. Ödənişlər hesablanmaqla sərəncamda qalan pul gəlirləri isə 101,7 faiz təşkil etmişdir

¹⁰⁾2018-ci ilin yanvar-iyunu 2017-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir

¹¹⁾ 2018-ci ilin yanvar-mayı 2017-cı ilin yanvar-mayına nisbətən

¹²⁾2018-ci ilin yanvar-iyunu 2017-cı ilin yanvar-iyununa nisbətən. Rusiya Bankının tədiyə balansının məlumatlarına əsasən

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni muzzdlu işçilərə verilən əmək haqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığılmasını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənəsib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Sənaye məhsulunun (işlərin, xidmətlərin) dəyərinə - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusiləşdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istehsal olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sənaye məhsulunun fiziki həcm indeksi - sənaye fəaliyyəti nəticəsində istehsal edilmiş məhsul kütləsinin müqayisə edilən dövrə nisbətdə dəyişməsinə xarakterizə edən nisbi göstəricidir. 2001-ci ildən tətbiq olunan metodologiyaya əsasən sənaye məhsulunun fiziki həcm indeksi məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı, aqreqasiya zamanı çəki kimi dəyər ifadəsində “məhsul buraxılışı” göstəricisi deyil, beynəlxalq təcrübəyə uyğun olaraq “əlavə dəyər” göstəricisi əsasında hesablanır.

Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların

alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisi – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisi – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitalla yönəldilmiş daxili vəsaitlər – məşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vannə və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və

giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvəliklər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkinini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasından əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitariya kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərində ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcmi, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsiindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə

xarakterizə edir və sənişin-kilometrlə ölçülür. Sənişin dövriyyəsi daşınmış sənişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavi sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişi ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun (vergilər və digər sosial ödəmələr daxil olmaqla) faktiki işləmiş işçilərin sayına (sosial, habelə ödənişsiz məzuniyyət verilmiş işçilər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədavüldə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhalinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyatda alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsulları istehsalçılarının qiymət indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçılarının qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar

üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti işlərinin qiymət indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma tariflərinin indeksləri - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma tariflərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət (tarif) amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma tarifləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi

hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma tarifləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə; yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma tariflərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma tariflərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

İxrac əməliyyatlarının qiymət indeksi respublikada istehsal olunan və digər ölkələrə ixrac olunan malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, çatdırılma və gəminin göyertəsinə yükləmə xərclərini əks etdirən FOB qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

İdxal əməliyyatlarının qiymət indeksi respublikanın ehtiyacları üçün dünya ölkələrindən alınan malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, idxalatçı ölkənin sərhədlərinə kimi sığorta və yükdaşıma xərclərini əks etdirən CIF qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

Pensiyaçılar - Azərbaycan Respublikasının “Əmək pensiyaları haqqında” Qanununda nəzərdə tutulmuş şərtlər daxilində hesabat ilinin əvvəlinə yaşa, əlilliyə və ya ailə başçısının itirilməsinə görə hər ay pul vəsaiti şəklində maddi təminat alan şəxslərdir.

Təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği - təyin olunmuş aylıq pensiyaların ümumi məbləğini sosial müdafiə orqanlarında qeydiyyatda olan pensiyaçıların sayına bölməklə müəyyən edilir.

Yaşa və əlilliyə görə əmək pensiyası baza, sığorta və yığım hissəsindən, ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası isə baza və sığorta hissəsindən ibarətdir.

Sosial müavinətlər - Azərbaycan Respublikasının “Sosial müavinətlər haqqında” Qanunu ilə müəyyən edilmiş

qaydada ayrı-ayrı kateqoriyalardan olan şəxslərə sosial yardım göstərilməsi məqsədilə aylıq və ya birdəfəlik ödənilən pul vəsaitidir.

Ünvanlı dövlət sosial yardımı - aztəminatlı ailələrə dövlət tərəfindən göstərilən pul yardımudur.

Aztəminatlı ailə - orta aylıq gəliri hər bir ailə üzvü üçün ehtiyac meyarı məcmusundan aşağı olan ailədir.

Ehtiyac meyarı - əhalinin əsas sosial-demoqrafik qrupları üzrə yaşayış minimumundan asılı olaraq ünvanlı dövlət sosial yardımının təyin edilməsi məqsədilə dövlət büdcəsi ilə birgə hər il üçün təsdiq olunan həddir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Ölümün səbəblərinə görə ölüm əmsalları – göstərilən ölüm səbəblərindən il ərzində ölənlərin sayının bu yaşda əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə təyin edilir. Ölümün ümumi və yaş əmsallarından fərqli olaraq, əhalinin 100 min nəfərinə görə hesablanır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasına yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyat alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.